

**Gmina
Wądroże Wielkie**
Twoje miejsce na ziemi

RAPORT O STANIE GMINY WĄDROŻE WIELKIE ZA ROK 2019

WÓJT GMINY WĄDROŻE WIELKIE

URZĄD GMINY WĄDROŻE WIELKIE

WĄDROŻE WIELKIE 64
59-430 WĄDROŻE WIELKIE

WWW.WADROZEWIELKIE.PL

Spis treści

URZĄD GMINY WĄDROŻE WIELKIE	1
1. Informacje ogólne	6
1.1 Położenie Gminy Wądroże Wielkie.....	6
1.2 Demografia	7
1.3 Sołectwa.....	10
1.4 Jednostki organizacyjne	12
1.5 Wójt Gminy i Rada Gminy	12
2. Informacje finansowe	17
2.1 Fundusz Sołecki	23
3. Informacje o stanie mienia komunalnego	27
3.1 Zestawienie zmian wartości środków trwałych wg grup rodzajowych w zł	28
3.2 Informacja o stanie majątku jednostek organizacyjnych Gminy Wądroże Wielkie.....	28
3.3 Zestawienie mienia komunalnego – zbiorcze powierzchnia w hektarach.....	29
4. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.	29
4.1 Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 – 2025.....	30
4.2 Infrastruktura techniczna i społeczna	31
4.2.1 Infrastruktura drogowa	31
4.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa.....	33
4.2.3 Infrastruktura społeczna	37
4.2.4 Transport publiczny	42
4.3 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku	42
4.3.1 Budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.....	43
4.3.2 .Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012-2032.....	43
4.3.3 Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2020.....	43
4.3.4 Gospodarka Odpadami w Gminie Wądroże Wielkie.....	44
4.4 Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.	47
4.5 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2019-2023	48
4.6 Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2026.....	49
4.7 Zabytki i ochrona konserwatorska.....	49
4.8 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2019.....	50

4.9 OŚWIATA I EDUKACJA.....	51
4.9.1 Pomoc materialna dla uczniów	51
4.9.2 Realizowane projekty dedykowane dla Szkół	51
4.9.3 Program Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019	53
4.9.4 Podnoszenie potencjału turystycznego gminy Wądroże Wielkie	54
4.9.5 Wspieranie działań sprzyjających inwestycjom przedsiębiorstw	54
5. Ochrona zdrowia	55
6. Pomoc społeczna	56
6.1 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017 – 2022	57
6.2 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020.....	57
6.3 Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	58
7. Kultura	59
7.1 Gminna Biblioteka Publiczna	61
7.2 Sport.....	61
7.3 Odnowa Wsi Dolnośląskiej.....	62
8. Bezpieczeństwo publiczne.....	62
8.1 Ochotnicze Straże Pożarne	62
9. Udział w związkach, spółkach, stowarzyszeniach.....	63

Szanowni Mieszkańcy,

pragnę przedstawić Państwu „**Raport o stanie Gminy Wądroże Wielkie za rok 2019**”, zawierający najważniejsze informacje o sytuacji finansowej, zrealizowanych inwestycjach oraz o działaniach na rzecz poprawy jakości życia naszych mieszkańców podejmowanych przez Gminę, realizowanych poprzez poszczególne jednostki organizacyjne, pomocnicze oraz stowarzyszenia. Dzięki nim rok 2019 był kolejnym rokiem inwestycji i dalszego rozwoju Naszej Gminy. Całkowita wartość zrealizowanych inwestycji zamknęła się kwotą ponad 3,5 mln zł. Ponad 2 miliony złotych pozyskanych zostało z zewnętrznych programów pomocowych. Dzięki otrzymanym dotacjom przebudowano 7 dróg gminnych. Nowe drogi powstały w Biernatkach, Budziszowie Wielkim, Kosiskach, Pawłowicach Wielkich (dwie drogi), Wądrożu Małym oraz na osiedlu w Wądrożu Wielkim. Na inwestycje drogowe wydatkowano ponad 2,6 mln zł, pozyskując przy tym ponad 1,7 miliona zł ze źródeł zewnętrznych.

Inwestycje przeprowadzono również w sołectwach, gdzie w ramach funduszu sołeckiego, angażując i aktywizując mieszkańców udało się zrealizować przedsięwzięcia za blisko 300 tys. zł. W ramach pozyskanej przez Gminę dotacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wyremontowaliśmy świetlicę wiejską w Wądrożu Wielkim, zamontowaliśmy nowe nagłośnienie i klimatyzację, a kuchnię wyposażyliśmy w nowy sprzęt do gotowania za kwotę blisko 175 000 zł. Za ponad 115 000 zł wykonano termomodernizację świetlicy wiejskiej w Kosiskach, a w sołectwie Bielany ustawiono kontenerową świetlicę za blisko 73 000 zł.

W 2019 roku rozpoczęto budowę targowiska „MÓJ RYNEK”. Wkrótce powstanie piękne i nowoczesne miejsce mające wpływ na rozwój przedsiębiorczości oraz działalności pozarolniczej w naszym regionie. Na targowisku będzie można kupić produkty pochodzące od lokalnych hodowców, wytwórców, rolników i rękodzielników. Wierzę, że będzie to miejsce tętniące życiem i odwiedzone przez mieszkańców nie tylko naszej gminy, ale całego regionu zainteresowanych zakupem zdrowej i ekologicznej żywności. Realizacja tej inwestycji możliwa jest dzięki pozyskanym przez Gminę środkom zewnętrznym w wysokości 507 049 zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa transportu dzieci, w roku 2019 za ponad 726 000 zł. zakupiliśmy i przekazaliśmy Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim im. Jana Kochanowskiego nowy, bezpieczny autobus.

Historycznym wydarzeniem w życiu naszej gminy było odsłonięcie Pomnika „Polonia” poświęconego pamięci mieszkańców walczących o wolną, niepodległą i samorządną Polskę na przestrzeni lat. Pomnik odsłonięto 11 listopada podczas uroczystych obchodów 101 rocznicy odzyskania Niepodległości.

Szanowni Państwo,

Niniejszy raport jest jedynie wycinkiem całej działalności gminy, ukazujący ogrom wykonanej przez nas wszystkich pracy, niemniej jednak wiem, że jest jeszcze wiele do zrobienia. Mam świadomość, że w najbliższej przyszłości czekają nas jeszcze liczne wyzwania, które zrealizuję z pełnym zaangażowaniem, wspólnie z moimi współpracownikami, na rzecz lokalnej społeczności.

W tym trudnym dla nas wszystkich czasie życzę wszystkim Mieszkańcom Gminy Wądroże Wielkie tego co najcenniejsze – zdrowia. Gorąco wierzę, że wspólnie będziemy w stanie pokonać przeciwności losu i wkrótce spotkamy się znów, by działać dla dobra naszej Małej Ojczyzny, gdyż tylko zgoda i współpraca nas wszystkich może przyczynić się do realizacji projektów zmieniających rzeczywistość na lepszą, a gminę Wądroże Wielkie w najlepsze miejsce na Ziemi.

Elżbieta Jedlecka

Wójt Gminy Wądroże Wielkie

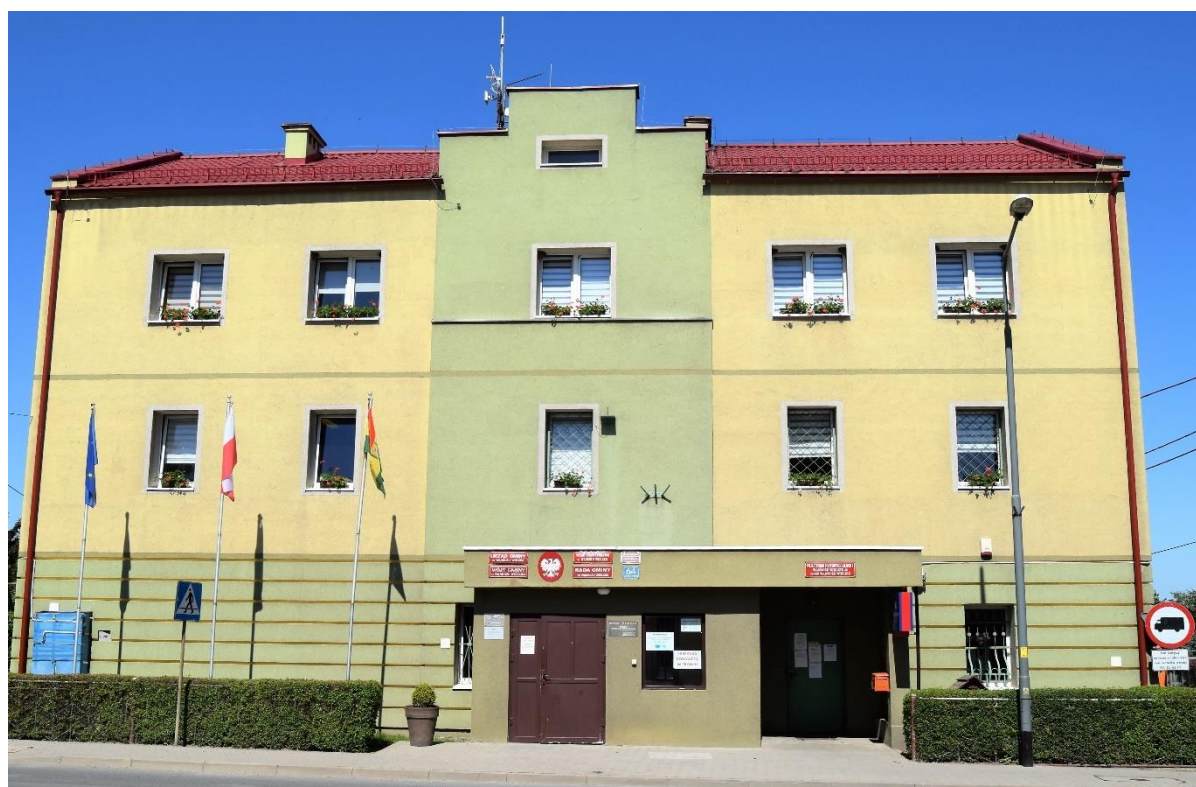
1. Informacje ogólne

1.1 Położenie Gminy Wądroże Wielkie

Gmina Wądroże Wielkie leży w powiecie jaworskim w województwie dolnośląskim na pograniczu dwóch makroregionów Polski Południowo-Zachodniej: Niziny śląsko- łużyckiej oraz Makroregionu Przedgórze Sudeckiego: Niziny śląsko- łużyckiej oraz Makroregionu Przedgórze Sudeckiego. Część południowa obszaru gminy należy do mezoregionu Wzgórz Sudeckich, natomiast część północna zaliczona została do mezoregionu Wysoczyzny średzkiej. Administracyjnie gmina graniczy z następującymi gminami : Legnickie Pole, Mściwojów, Ruja, Udamin, Malczyce i Środa Śląska. Powierzchnia gminy to blisko 89,15 km², a zamieszkuje ją 3 965 osób (stan na 31.12.2019 r.) Gęstość zaludnienia wynosi ok. 44,68 osób/km².

Gmina Wądroże Wielkie – siedziba władz samorządowych

1.2 Demografia

1) Liczba osób zameldowanych na pobyt stały (stan na dzień 31.12.2019 r.)

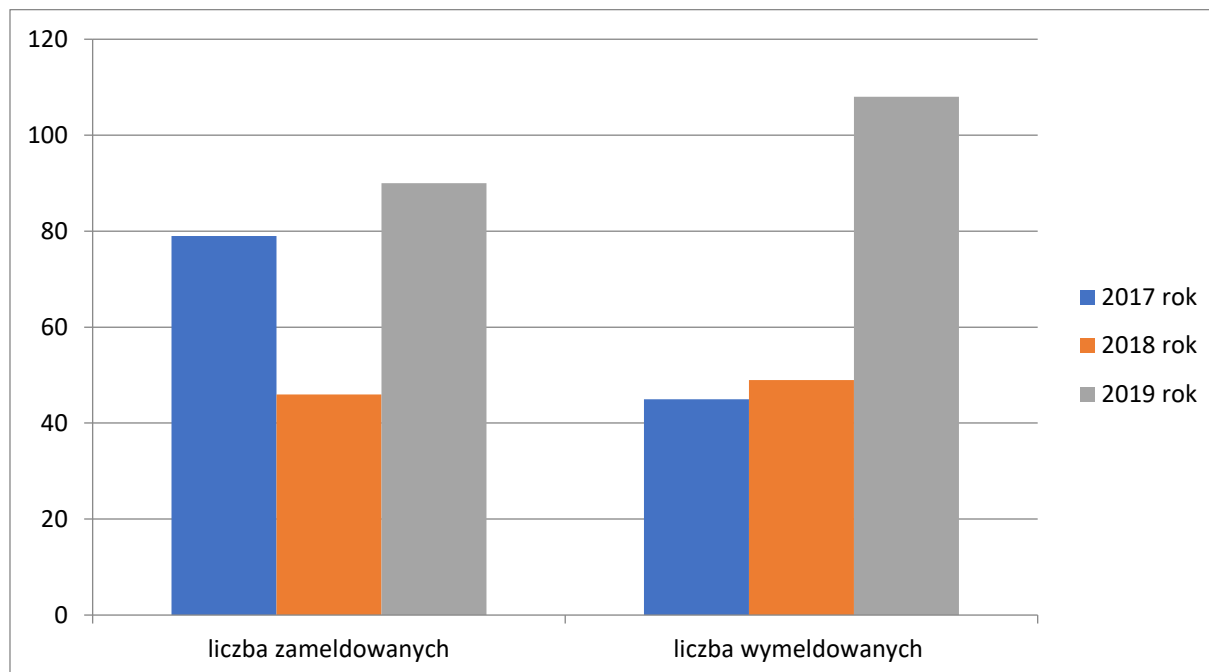
Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
Bielany	85
Biernatki	135
Budziszów Mały	161
Budziszów Wielki	594
Gądków	127
Granowice	250
Jenków	165
Kępy	125
Kosiska	145
Mierzyce	636
Pawłowice Wielkie	141
Postolice	174
Rąbienice	38
Skała	159
Sobolew	88
Wądroże Małe	210
Wądroże Wielkie	675
Wierzchowice	57

Na dzień 31 grudnia 2019 roku liczba osób zameldowanych na stałe na terenie Gminy Wądroże Wielkie wynosiła 3965, natomiast na ostatni dzień 2018 roku liczba ta wynosiła 3984. Zauważalny jest lekki spadek osób zameldowanych na terenie Gminy Wądroże Wielkie, który może wynikać m.in. z niewykonywania obowiązku meldunkowego przez mieszkańców.

1) Liczba osób, które zostały zameldowane oraz wymeldowane z pobytu stałego w 2019 roku

	2017	2018	2019
zameldowania	79	46	90
wymeldowania	45	49	108

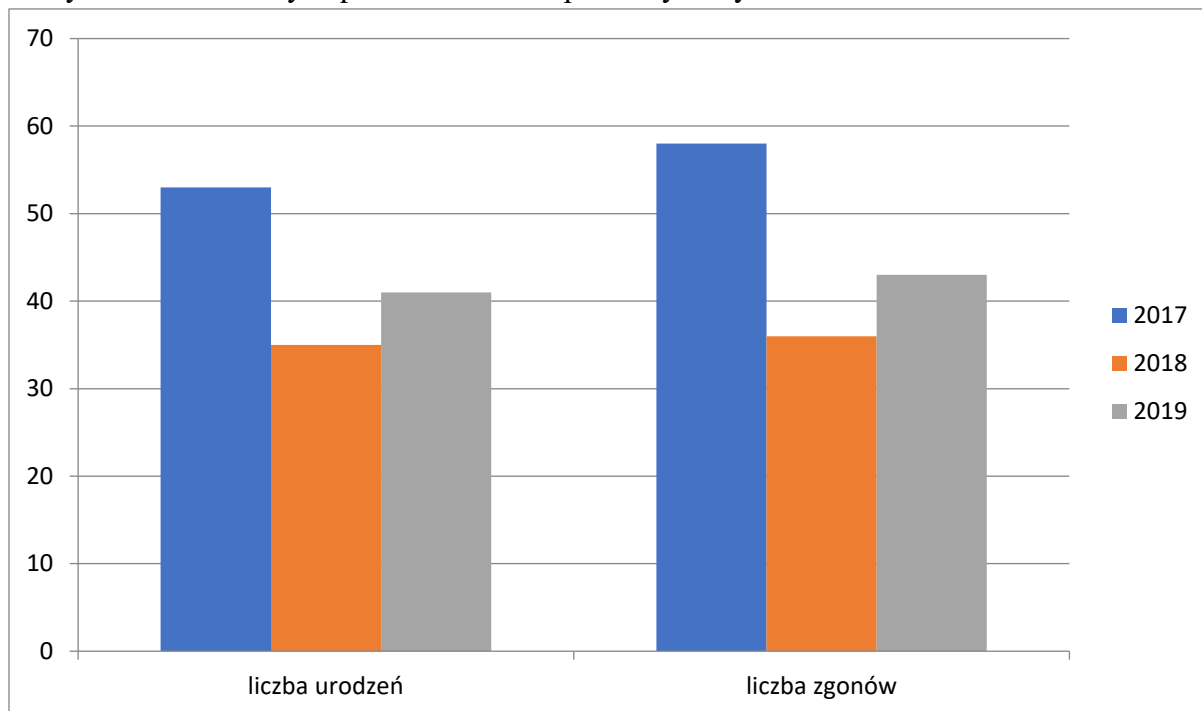
W 2017 roku zauważalny był znaczny wzrost zameldowań na pobyt stały. W 2018 roku liczba ta uległa zmniejszeniu, natomiast w 2019 roku liczba zameldowań znacznie wzrosła. Prawdopodobnie ma to związek z prowadzoną od kilku lat polityką Gminy, związaną z przekształcaniem i zbywaniem nieruchomości gminnych pod zabudowę jednorodzinna. Z kolei liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w latach 2017 i 2018 jest zbliżona, natomiast w roku 2019 znacznie wzrosła, co być to spowodowane dużą migracją mieszkańców przy jednoczesnym braku realizacji obowiązku meldunkowego.

2) Przyrost naturalny

W 2019 roku odnotowano 41 urodzeń oraz 43 zgony. Przyrost naturalny wyniósł więc -2. Natomiast w 2018 roku przyrost naturalny wyniósł -1, a w 2017 roku przyrost naturalny wyniósł -5.

	2017	2018	2019
urodzenia	53	35	41
zgony	58	36	43
	-5	-1	-2

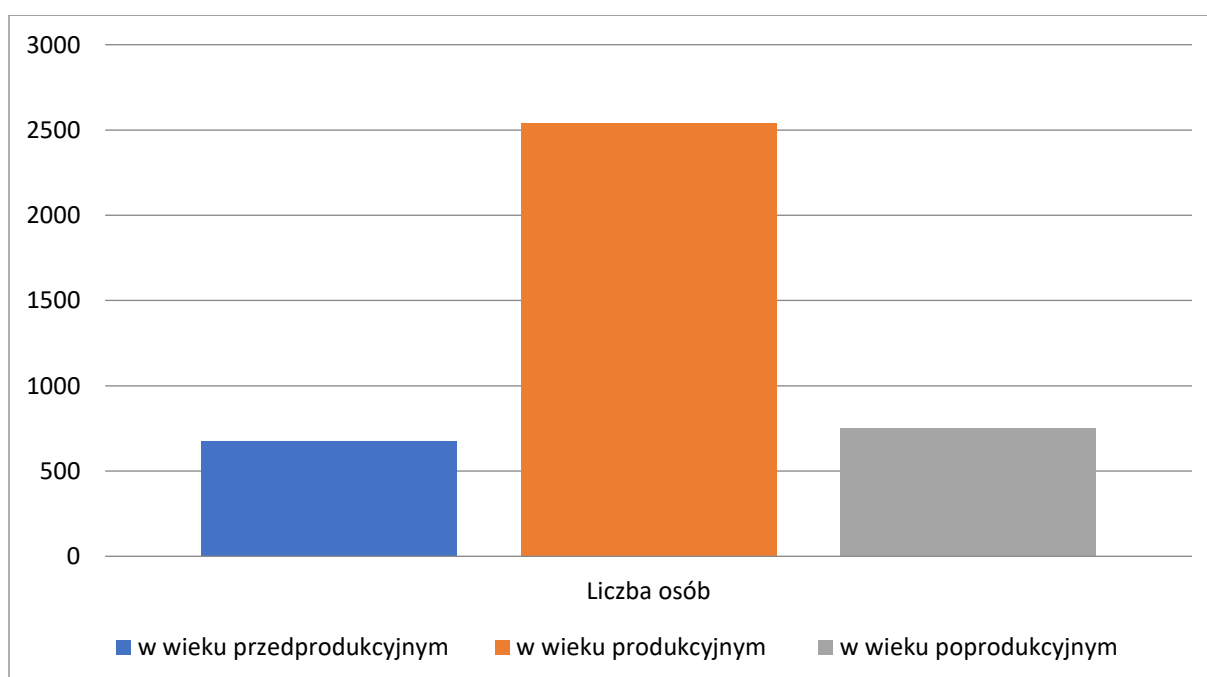
Powyższe dane zostały zaprezentowane na poniższym wykresie:

W 2017 roku można zauważyć większą liczbę zgonów mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie, z kolei w roku 2018 i 2019 odnotowano mniej tych zdarzeń.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych liczba mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie przedstawia się następująco:

podział wiekowy	razem	w tym kobiet	w tym mężczyzn
w wieku przedprodukcyjnym (15 lat i mniej)	673	350	323
w wieku produkcyjnym (16-60/65 lat)	2541	1358	1183
w wieku poprodukcyjnym	750	267	483

Na podstawie danych z powyższej tabeli można wnioskować, że w większości na terenie Gminy Wądroże Wielkie są zameldowane osoby w wieku produkcyjnym, co jest odmienną tendencją w skali ogólnopolskiej, przy postępującym procesie starzenia się społeczeństwa.

1.3 Sołectwa

Sołectwo jest jednostką pomocniczą tworzoną przez radę gminy w drodze uchwały. Rada Gminy powołuje sołectwo albo z inicjatywy własnej, po konsultacjach z mieszkańcami, albo na ich wniosek. W statucie sołectwa rada gminy określa m.in. nazwę sołectwa, jego zadania oraz zasięg terytorialny. Wszystkie sołectwa na terenie Gminy Wądroże Wielkie posiadają statuty uchwalone przez Radę Gminy Wądroże Wielkie Uchwałą Nr XXXII/148/13 z dnia 26.06.2013r.

Gmina Wądroże Wielkie podzielona jest na 18 sołectw. Poniższa tabela przedstawia wykaz sołectw gminy Wądroże Wielkie oraz sołtysów i rady sołeckie wybrane na kadencję 2019-2024.

LP	SOŁECTWO	SOŁTYS	RADA SOŁECKA
1	Bielany	Bartusik Alicja	-Kruk Kamila -Plizga Monika -Tęcza Piotr
2	Biernatki	Dynowski Piotr	-Kardasz Małgorzata -Golec Katarzyna -Mielnicka Dominika -Koszarek Monika -Wójcik Marek
3	Budziszów Mały	Dojlida-Szwedo Joanna	-Śnieg Joanna -Wiech Katarzyna -Zatłokiewicz Andrzej -Czupak Jarosław -Kurzydło Adrian
4	Budziszów Wielki	Stęcel Waldemar	-Musiał-Bielecka Marta -Tychańska Danuta -Kowalczyk Krystyna
5	Gądków	Ćwierniewicz Czesław	-Kałafut Monika -Nowakowska Wiktoria -Pawlak Waldemar
6	Granowice	Boś Bronisław	-Długosz Lucyna -Tęcza Ewa -Długosz Tomasz -Sobiegraj Andrzej -Doros Karol
7	Jenków	Gawenda Łukasz	-Fedorcuk Katarzyna -Latosiński Jacek -Kopeć Krzysztof
8	Kępy	Bugaj Grzegorz	-Bajor Elżbieta Marta -Szewczyk Anita

			-Soja Paweł -Bugaj Andrzej -Salwanowski Przemysław
9	Kosiska	Fudali Robert	-Bandyk Justyna -Ciapała Joanna -Ciapała Dawid -Brzezicki Paweł
10	Mierczyce	Kraska Roman	-Kurpisz Joanna -Herbut Michał -Wyszowski Stefan
11	Pawłowice Wielkie	Stachurska Magdalena	-Mostowa Aneta -Łopacińska Barbara -Borek Jadwiga -Walczak Janina
12	Postolice	Struzik Sylwia	-Sielicka Katarzyna -Partyka Beata -Jopkiewicz Małgorzata
13	Rąbienice	Pasternak Walentyna	-Garbera Anna -Osoba Magdalena -Krupska Celina -Pieczarka Ewelina -Pieczarka Krzysztof
14	Skała	Radomski Marek	-Maj Agnieszka -Baniewska Wiesława -Róg Anna -Radomska Marta -Stanek Marek
15	Sobolew	Kowalewska Katarzyna	-Kuszaj Beata -Dobrzycka Beata -Wyszowski Roman -Kowalewski Adam -Krzysztofik Jerzy
16	Wądroże Małe	Nowosiadły Magdalena	-Bubernak Urszula -Garsztko Henryka -Kaczmar Anna -Kasprzyk Anna
17	Wądroże Wielkie	Skuratko Zofia	-Laska Beata -Szczukiewicz Elżbieta -Kadrynał Lucyna -Garsztko Edyta -Frączek Łukasz
18	Wierzchowice	Garbera Marcin	-Garbera Mariola -Garbera Paweł -Zakowicz Grzegorz

1.4 Jednostki organizacyjne

Zgodnie z Ustawą *o samorządzie gminnym* w celu wykonywania zadań, gmina może tworzyć jednostki organizacyjne. Jednostki organizacyjne Gminy Wądroże Wielkie to jednostki utworzone do realizacji zadań Gminy, której celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, tworzenie warunków do racjonalnego i harmonijnego rozwoju Gminy oraz warunków pełnego uczestnictwa mieszkańców w życiu wspólnoty.

W 2019 r. Gmina Wądroże Wielkie w strukturze organizacyjnej posiadała następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Urząd Gminy Wądroże Wielkie
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna w Wądrożu Wielkim
- 4) Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim
- 5) Szkoły:
 - 5.1. Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim
 - 5.2. Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim
- 6) Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim
- 7) Żłobek Gminny w Postolicach

1.5 Wójt Gminy i Rada Gminy

W roku 2019 Wójt jako organ wykonawczy realizował uchwały rady gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii; programów rozwoju; gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie uchwalonego przez Radę Gminy budżetu. Swoje zadania Wójt realizował przy pomocy Urzędu Gminy.

W 2019 r. realizując zadania Wójt Gminy wydał :

- 1) zarządzeń - 141
- 2) decyzji – 2811
- 3) postanowień - 65
- 4) zaświadczeń – 581
- 5) wypisów i wyrysów z MPZP – 84

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m. in. uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącą Rady.

Rada Gminy w Wądrożu Wielkim składa się z 15 radnych wybranych w wyborach powszechnych w 2018 r. Przewodniczącą Rady Gminy jest Andrzej Hawran.

Skład Rady Gminy Kadencji 2018-2023 przedstawia się następująco:

Lp.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja w Radzie Gminy
1	Alicja Bartusiak	członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
2	Danuta Danilewicz	członek Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej
3	Magdalena Dynowska	członek Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej
4	Michał Garbera	Wiceprzewodniczący Rady; członek Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
5	Andrzej Hawran	Przewodniczący Rady
6	Anna Ignasiak	członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
7	Marcin Olejnik	członek Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
8	Wiesław Podgajny	członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu, członek Komisji Rewizyjnej
9	Przemysław Pustelnik	Wiceprzewodniczący Rady; członek Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
10	Magdalena Stachurska	Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
11	Arkadiusz Sterc	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
12	Tomasz Struzik	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji; członek Komisji Rewizyjnej
13	Aneta Trela	Radna Rady Gminy Wądroże Wielkie
14	Krzysztof Szwedo	Przewodniczący Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
15	Mirosław Walaszczyk	Przewodniczący Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej

W 2019 r. Rada Gminy w Wądrożu Wielkim obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia podczas 10 sesji. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła 68 uchwał:

1. Uchwała IV/19/19 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Wądroże Wielkie na rok 2019-31 stycznia 2019
2. Uchwała IV/20/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019-31 stycznia 2019
3. Uchwała IV/21/19 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu działalności Rady Społecznej przy Ośrodku Zdrowia w Wądrożu Wielkim-31 stycznia 2019
4. Uchwała IV/22/19 w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych-31 stycznia 2019
5. Uchwała IV/23/2019 w sprawie szczegółowych zasad udzielania pomocy dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 -31 stycznia 2019

6. Uchwała IV/24/19 w sprawie szczegółowych zasad udzielania pomocy dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023-31 stycznia 2019
7. Uchwała IV/25/19 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego -31 stycznia 2019
8. Uchwała IV/26/19 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w zakresie realizacji umowy partnerskiej z Gminą Mściwojów, Gminą Bolków, Gminą Paszowice oraz Gminą Krotoszyce dotyczącej realizacji wspólnego przedsięwzięcia pn. "Zwalczanie emisji kominowej poprzez modernizację systemów grzewczych i odnawialne źródła energii"-31 stycznia 2019
9. Uchwała IV/27/19 w sprawie zmiany uchwały Nr III/17/18 w sprawie przyjęcia planów pracy Rady Gminy i Komisji Rady Gminy na 2019 rok"-31 stycznia 2019
10. Uchwałą V/28/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2033-21 lutego 2019
11. Uchwała V/29/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019-21 lutego 2019
12. Uchwała V/30/19 w sprawie zmiany uchwały nr IV/25/19 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego-21 lutego 2019
13. Uchwała VI/31/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2033- 28 marca 2019
14. Uchwała VI/32/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019-28 marca 2019
15. Uchwała VI/33/19 w sprawie poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia dla inkasentów- 28 marca 2019
16. Uchwała VI/34/19 w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej- 28 marca 2019
17. Uchwała VI/35/19 w sprawie przyjęcia programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2019-2023- 28 marca 2019
18. Uchwała VI/36/19 w sprawie przyjęcia " Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w 2019 roku"- 28 marca 2019
19. Uchwała VI/37/19 w sprawie ustanowienia zasad na jakich przysługują diety dla sołtysów- 28 marca 2019
20. Uchwała VII/38/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej-25 kwietnia 2019
21. Uchwała VII/39/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019-25 kwietnia 2019
22. Uchwała VII/40/19 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania finansowego za rok 2018 Ośrodka Zdrowia w Wądrożu Wielkim-25 kwietnia 2019
23. Uchwała VII/41/19 w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Wądroże Wielkie-25 kwietnia 2019
24. Uchwała VII/42/19 w sprawie powołania Skarbnika Gminy Wądrożem Wielkie-25 kwietnia 2019
25. Uchwała VIII/43/19 w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Wójta Gminy Wądroże Wielkie-26 czerwca 2019

26. Uchwała VIII/44/19 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Wądroże Wielkie za rok 2018-26 czerwca 2019
27. Uchwała VIII/45/19 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok-26 czerwca 2019
28. Uchwała VIII/46/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
29. Uchwała VIII/47/19 w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wądroże Wielkie
30. Uchwała VIII/48/19 w sprawie powołania Zespołu ds. Opiniowania Kandydatów na Ławników
31. Uchwała VIII/49/19 w sprawie przystąpienia Gminy Wądroże Wielkie do Stowarzyszenia "Rzeczypospolita Samorządna"
32. Uchwała VIII/50/19 w sprawie zmiany uchwały nr XIX/105/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Wądroże Wielkie
33. Uchwała VIII/51/19 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty
34. Uchwała VIII/52/19 w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/131/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
35. Uchwała VIII/53/19 w sprawie zmiany uchwały nr XIX/104/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
36. Uchwała VIII/54/19 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego
37. Uchwała IX/55/19 w sprawie wyrażenia woli utworzenia nowej linii komunikacyjnej na terenie Gminy Wądroże Wielkie
38. Uchwała IX/56/19 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Wądroże Wielkie
39. Uchwała IX/57/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
40. Uchwała X/58/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2033
41. Uchwała X/59/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
42. Uchwała X/60/19 w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacencjonalnej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej
43. Uchwała X/61/19 w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacencjonalnej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości
44. Uchwała X/62/19 w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wądroże Wielkie
45. Uchwała X/63/19 w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/119/09 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz innych składników wynagrodzenia a także szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego
46. Uchwała XI/64/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2033

47. Uchwała XI/65//19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
48. Uchwała XI/66/19 w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2014-2020 zadania pod nazwą” Budowa targowiska stałego Mój Rynek w Wądrożu Wielkim”
49. Uchwała XI/67/19 zmieniająca uchwałę w sprawie poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia dla inkasentów
50. Uchwała XII/68/19 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2033
51. Uchwała XII/69/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
52. Uchwała XII/70/19 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Wądroże Wielkie
53. Uchwała XII/71/19 zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2014-2020 zadania pod nazwą” Budowa targowiska stałego Mój Rynek w Wądrożu Wielkim”
54. Uchwała XII/72/19 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych
55. Uchwała XII/73/19 w sprawie Programu Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok
56. Uchwała XII/74/19 zmieniająca uchwałę w sprawie poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia dla inkasentów
57. Uchwała XII/75/19 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny nieruchomości
58. Uchwała XIII/76/19 w sprawie wyrażenia zgody na realizację zadania pn. „Przygotowanie raportu dla inicjatywy Sudety 2030 oraz utrzymania projektów w bazie danych”
59. Uchwała XIII/77/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019
60. Uchwała XIII/78/19 w sprawie zmiany uchwały Nr XII/75/19 z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny nieruchomości
61. Uchwała XIII/79/19 w sprawie zmiany uchwały Nr II/11/18 z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych dla osób bezdomnych
62. Uchwała XIII/80/19 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wądroże Wielkie
63. Uchwała XIII/81/19 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów
64. Uchwała XIII/82/19 w sprawie zmiany uchwały nr XIX/104/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
65. Uchwała XIII/83/19 w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości
66. Uchwała XIII/84/19 w sprawie uchylenia uchwały nr XXIV/131/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym

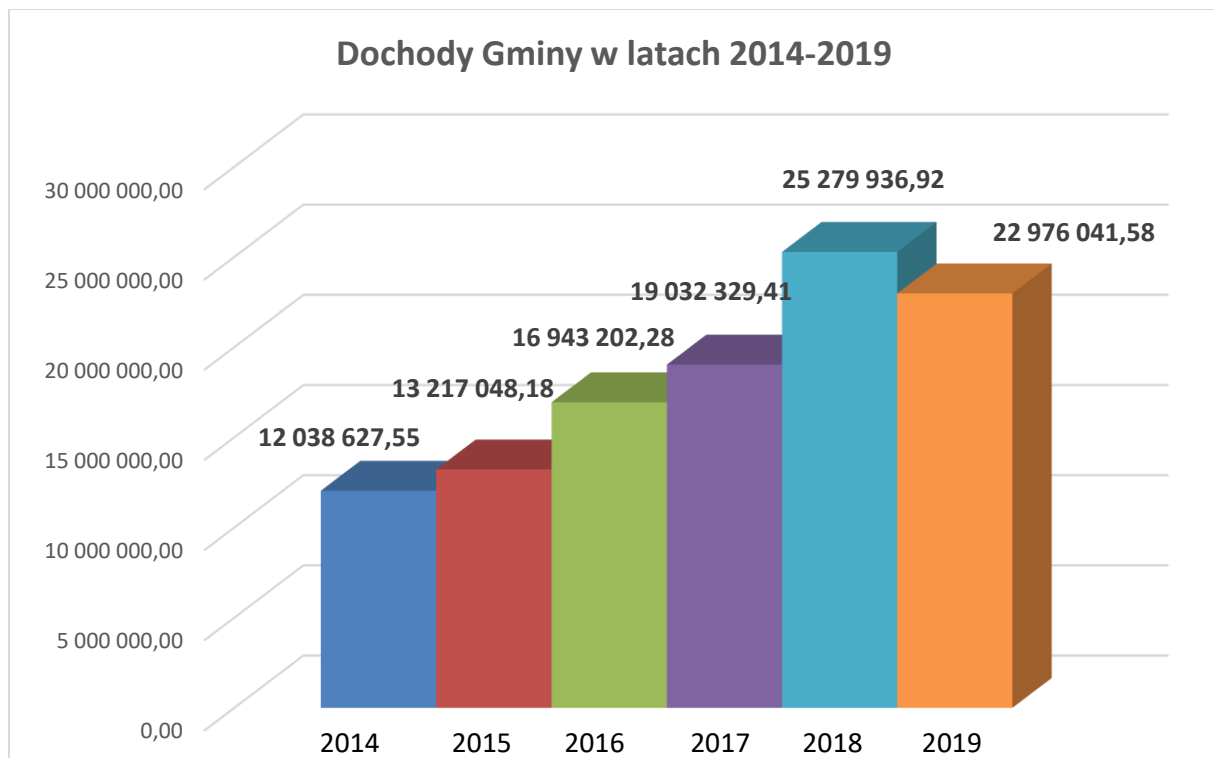
67. Uchwała XIII/85/19 w sprawie przyjęcia planów pracy Rady Gminy i komisji Rady Gminy na 2020 rok

68. Uchwała XIII/86/19 w sprawie uzupełnienia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wądroże Wielkie

Zgodnie z obowiązującą procedurą do Wydziału Nadzoru i Kontroli Wojewody Dolnośląskiego przekazano 68 uchwał, do Regionalnej Izby Obrachunkowej 30 uchwał, natomiast do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego przekazano 46 uchwał.

2. Informacje finansowe

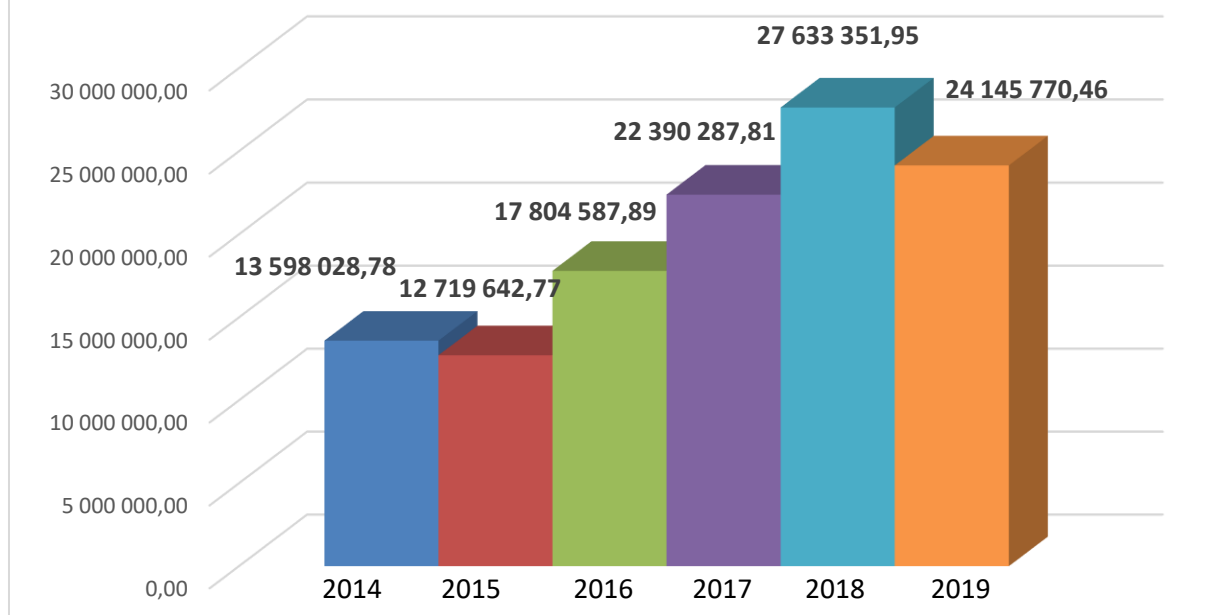
Analizując sytuację finansową gminy, należy ją za każdym razem rozpatrywać na przestrzeni kilku lat. Daje to pełny obraz funkcjonowania samorządu, a jednocześnie pozwala porównać poszczególne lata pod kątem wydatkowania środków finansowych, ilości pozyskanych środków zewnętrznych czy też wyników finansowych gminy. W przedstawionym raporcie odniesiono się do wykonania planu dochodów i wydatków oraz wyniku operacyjnego i finansowego w latach 2014-2019 ze szczególnym uwzględnieniem 2019 roku.

Jak widać z powyższego wykresu, na przestrzeni ostatnich 6 lat poziom dochodów Gminy Wądroże Wielkie wzrósł o ponad 10 mln zł. Z jednej strony spowodowane jest to oczywistym wzrostem dochodów bieżących (podatki, subwencje, dotacje) jak również skutecznym pozyskiwaniem środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, przeznaczanych zarówno na działalność bieżącą jak i inwestycyjną.

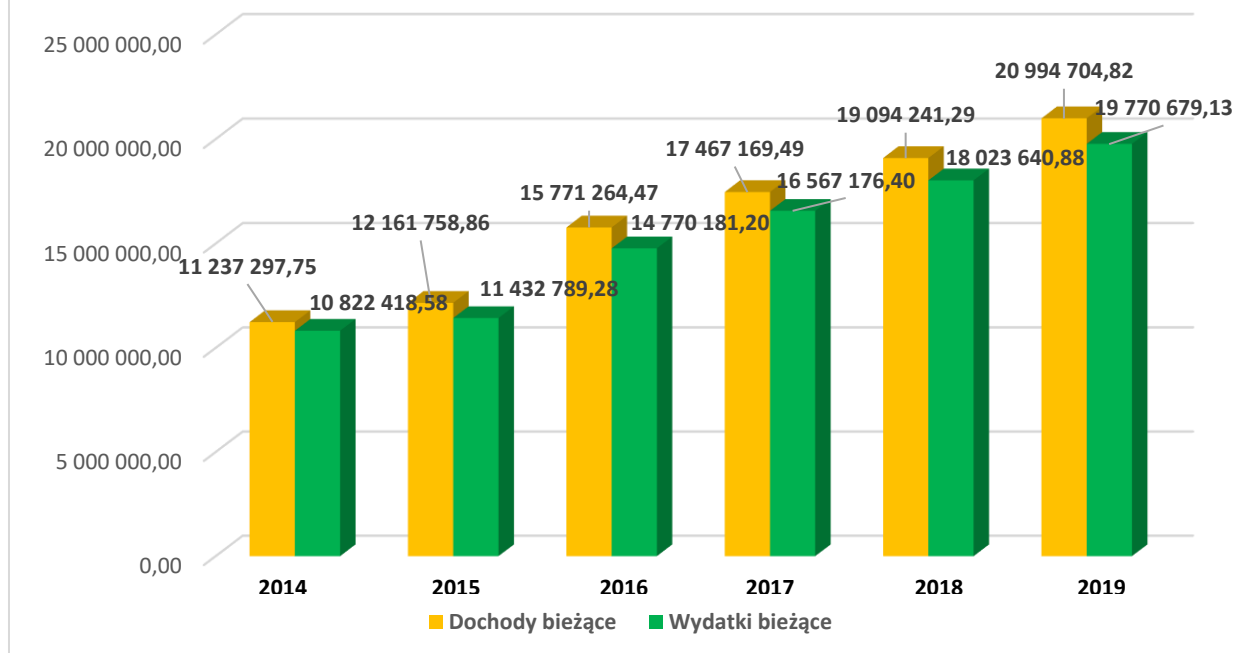
Poniższy wykres pokazuje poziom kształtowania się wydatków Gminy w adekwatnym jak dochody okresie.

Wydatki Gminy w latach 2014-2019

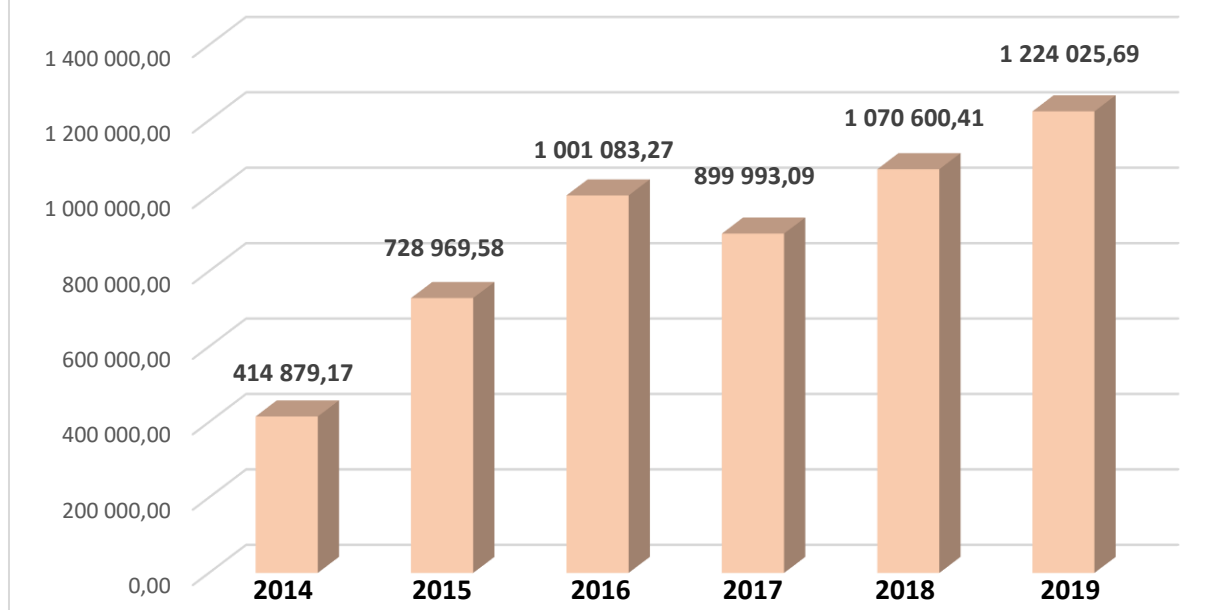
Ważnym elementem wskazującym na postępujący rozwój samorządu i możliwość realizacja zadań bieżących do których jest zobligowany, stanowi poziom wyraźnie zwiększających się na przestrzeni lat dochodów z bieżącej działalności i przeznaczanych na bieżące wydatki.

Dochody i wydatki bieżące w latach 2014-2019

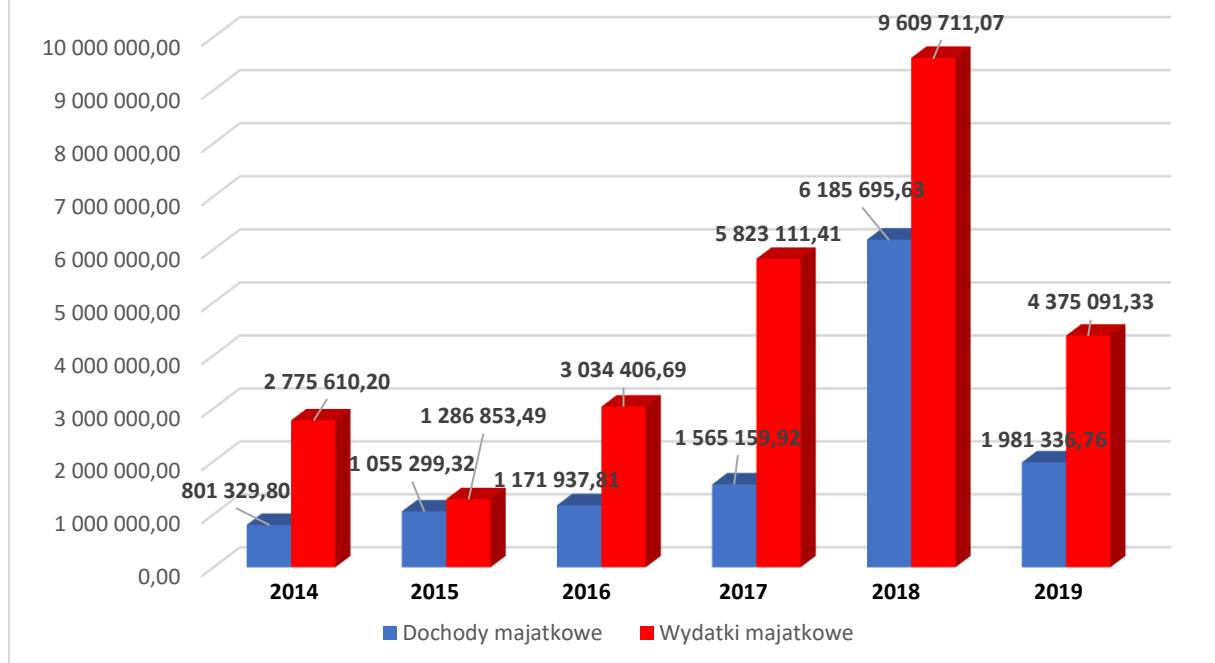
Istotnym z punktu widzenia analizy finansów Gminy jest wysokość wyniku operacyjnego stanowiącego właśnie różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Jego nadwyżkowy charakter ma istotne znaczenie z uwagi na możliwość regulowania zobowiązań kredytowych, bądź też stanowi kluczowy element w działaniach inwestycyjnych.

Wynik operacyjny w latach 2014-2019

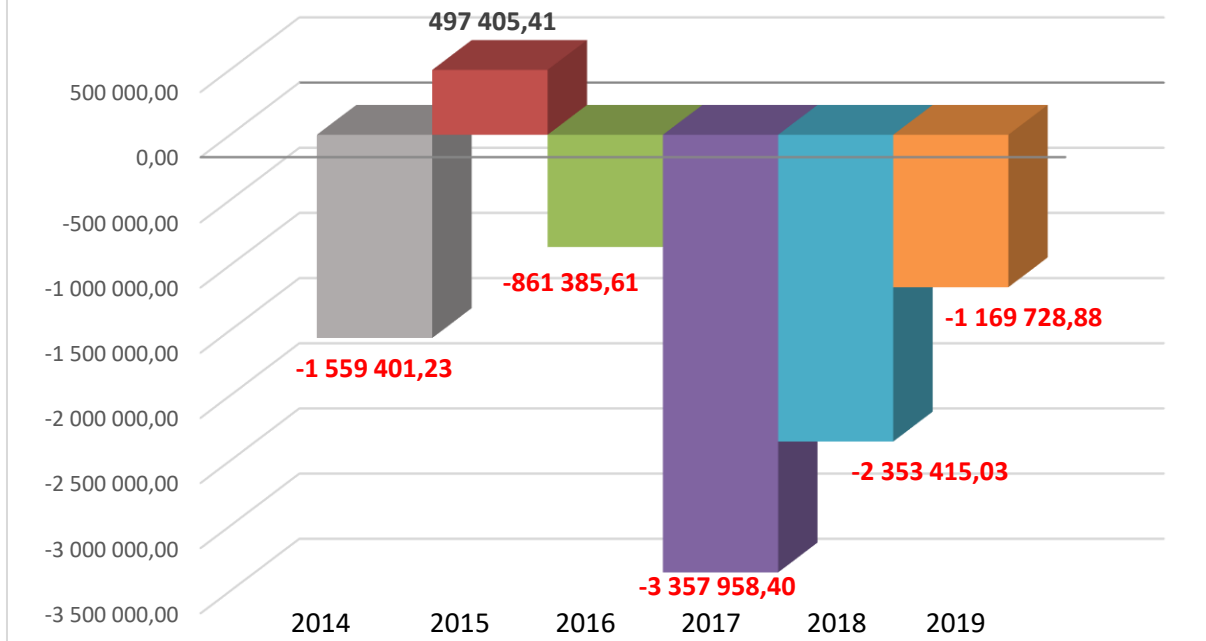
Na całościowy obraz budżetu gminy olbrzymi wpływ ma poziom, koniecznych dla rozwoju każdego samorządu, realizowanych wydatków majątkowych (inwestycyjnych) i wysokość otrzymanych dochodów majątkowych. Z reguły relacje te są deficytowe, co uzupełniane jest naturalnie nadwyżką operacyjną lub też zaciągniętymi zobowiązaniami bankowymi.

Dochody i wydatki majątkowe w latach 2014-2019

Wynik finansowy budżetu Gminy to różnica pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami ogółem. Wskazania nadwyżki lub deficytu pokazują na roczne relacje dochodów do wydatków, co nie oznacza oczywistego ich utożsamiania ze stanem środków pieniężnych bądź kondycja jednostki.

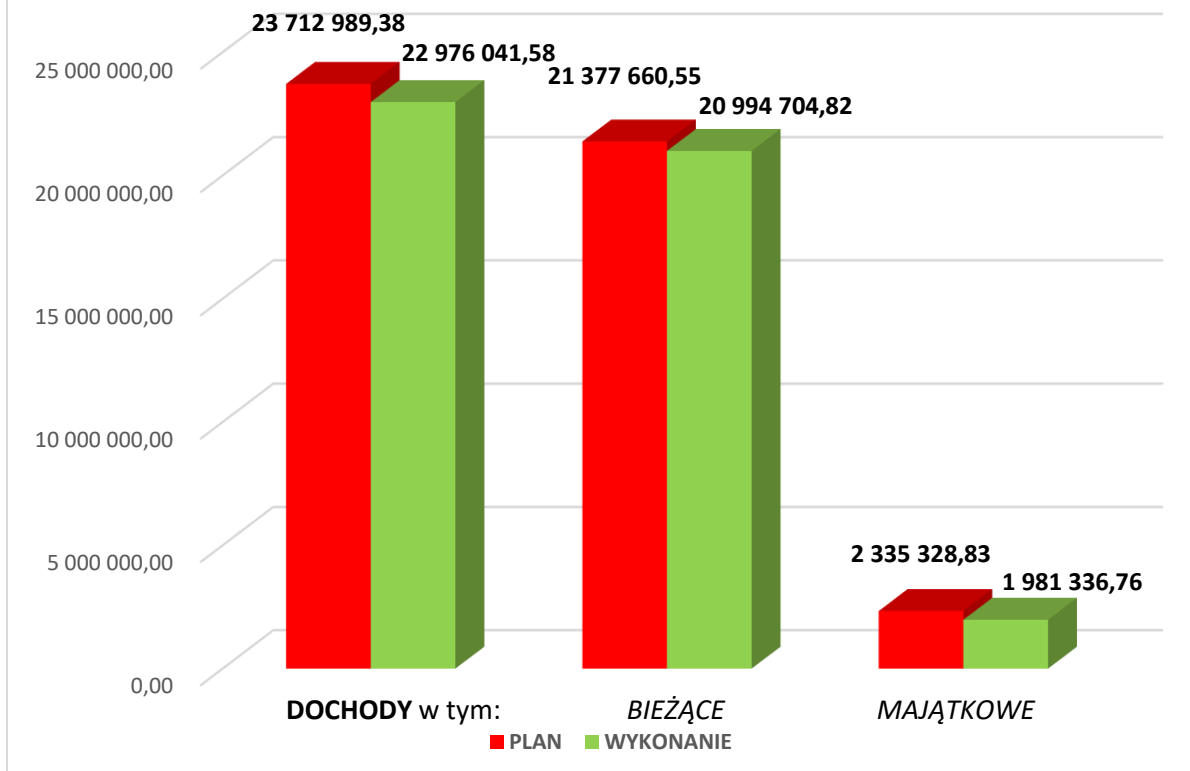
Wynik finansowy Gminy w latach 2014-2019

Dochody zrealizowane w 2019 roku wyniosły 22.976.041,58 zł, co stanowi 96,89 % wielkości planowanej na rok budżetowy, z czego :

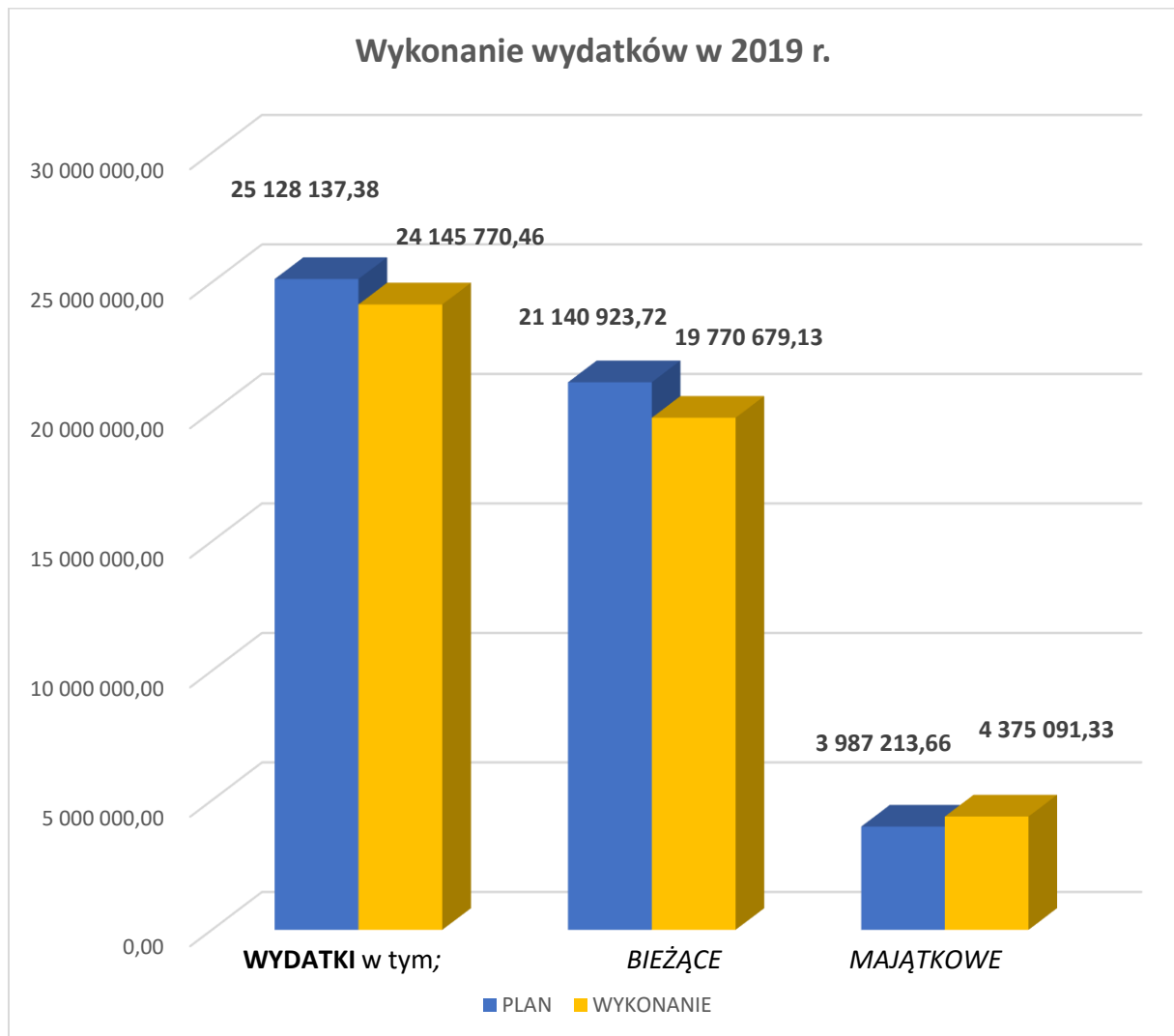
- Dochody bieżące zrealizowano w wysokości 20.994.704,82 zł (98,21 % planu)
- Dochody majątkowe zrealizowano w kwocie 1.981.336,76 zł (84,84% planu)

Wykonanie dochodów w 2019 r

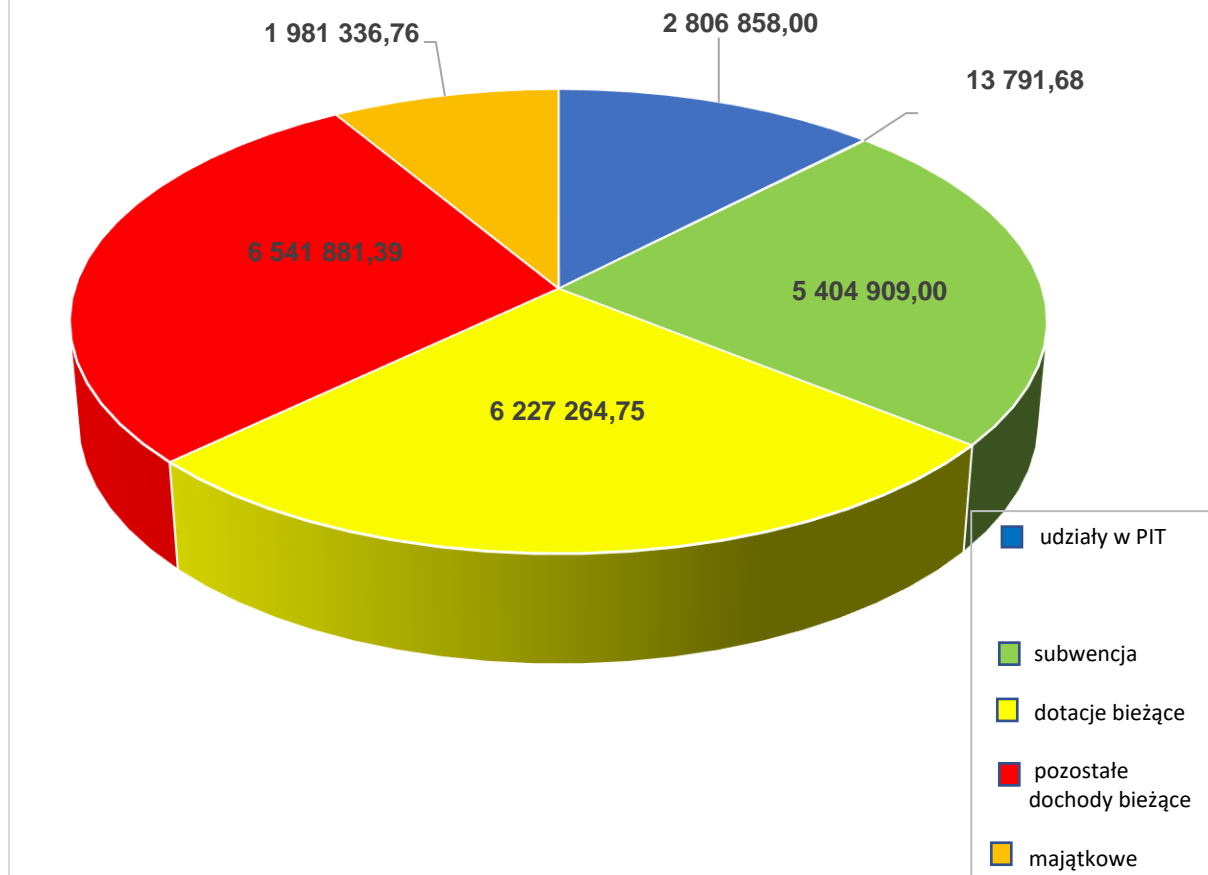

Wydatki zaplanowane do wykonania w 2019 roku zrealizowano w wysokości 24.145.770,46 zł, co stanowi 96,09% planu z czego:

- **Wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 19.770.679,13 zł (93,52% planu)**
- **Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 4.375 091,33 zł (108,87% planu)**

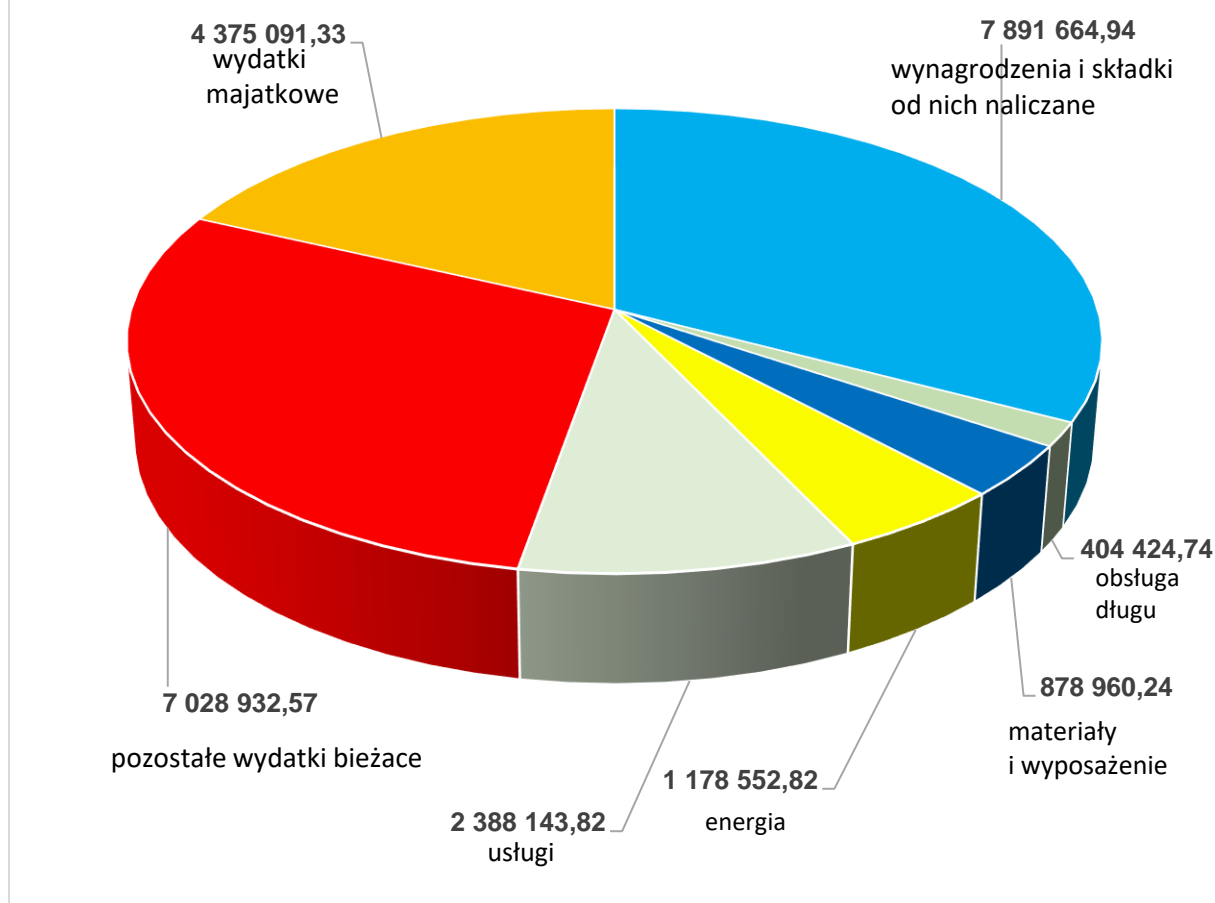

Struktura wykonania dochodów gminy w 2019 roku

Analizując strukturę dochodów Gminy w 2019 roku największą pozycję (28,47 % dochodów budżetu) stanowiły pozostałe dochody własne (podatek od nieruchomości, podatki i opłaty lokalne, opłaty za gospodarowanie odpadami, za wodę). Kolejną grupę dochodów stanowiły dochody uzyskane z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące (27,10% dochodów budżetu). Subwencje ogólne stanowiły w 2019 roku w dochodach budżetu Gminy 23,52%. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych tzw. PIT stanowią w 2019 roku 12,22% uzyskanych dochodów Gminy. Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych tzw. CIT stanowiły w 2019 roku zaledwie 0,06 % uzyskanych dochodów Gminy. Dochody majątkowe Gminy w 2019 r. stanowiły 8,63% uzyskanych dochodów ogółem.

Struktura wykonania wydatków gminy w 2019 roku

Dokonując analizy struktury zrealizowanych przez Gminę w 2019 roku wydatków należy stwierdzić, że gros ich wykonania dotyczy kosztów bieżącej działalności samorządu, z czego grupa wydatków na wynagrodzenia i pochodne stanowi 32,68% w wydatkach ogółem. Grupa „pozostałych wydatków bieżących” obejmująca ponoszone wydatki np. w zakresie wypłaty świadczeń społecznych, różnych opłat i składek, szkoleń, podróży służbowych, podatków od nieruchomości, odpisów na zfss itp., stanowi 29,11 % w wydatkach ogółem. Realizacja grupy zakupu usług kształtuje się na poziomie 9,89% zrealizowanych wydatków, zakup energii w Gminie do wydatek stanowiący 4,88% wydatków ogółem, zakup materiałów i wyposażenia w jednostkach samorządu stanowi natomiast 3,64% wszystkich wydatków gminy. Obsługa długu to dla samorządu wydatek w 2019 r. stanowiący 1,62% całości wydatków budżetu. Wydatki majątkowe w gminie w 2019 roku wyniosły 18,12% wszystkich wydatków poniesionych przez samorząd.

2.1 Fundusz Sołecki

Zgodnie z Uchwałą XXIX/135/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. w budżecie Gminy wyodrębniono fundusz sołecki. W 2019 roku realizacja funduszu sołeckiego zamknęła się kwotą 292.141,96 zł, co stanowi 87,56 % planu 333.632,02 zł.

Udział środków funduszu sołectkiego w wydatkach Gminy – 1,21%

Wykonane wydatki ogółem	24.145.770,46
Wykonane środki funduszu sołectkiego	292.141,96

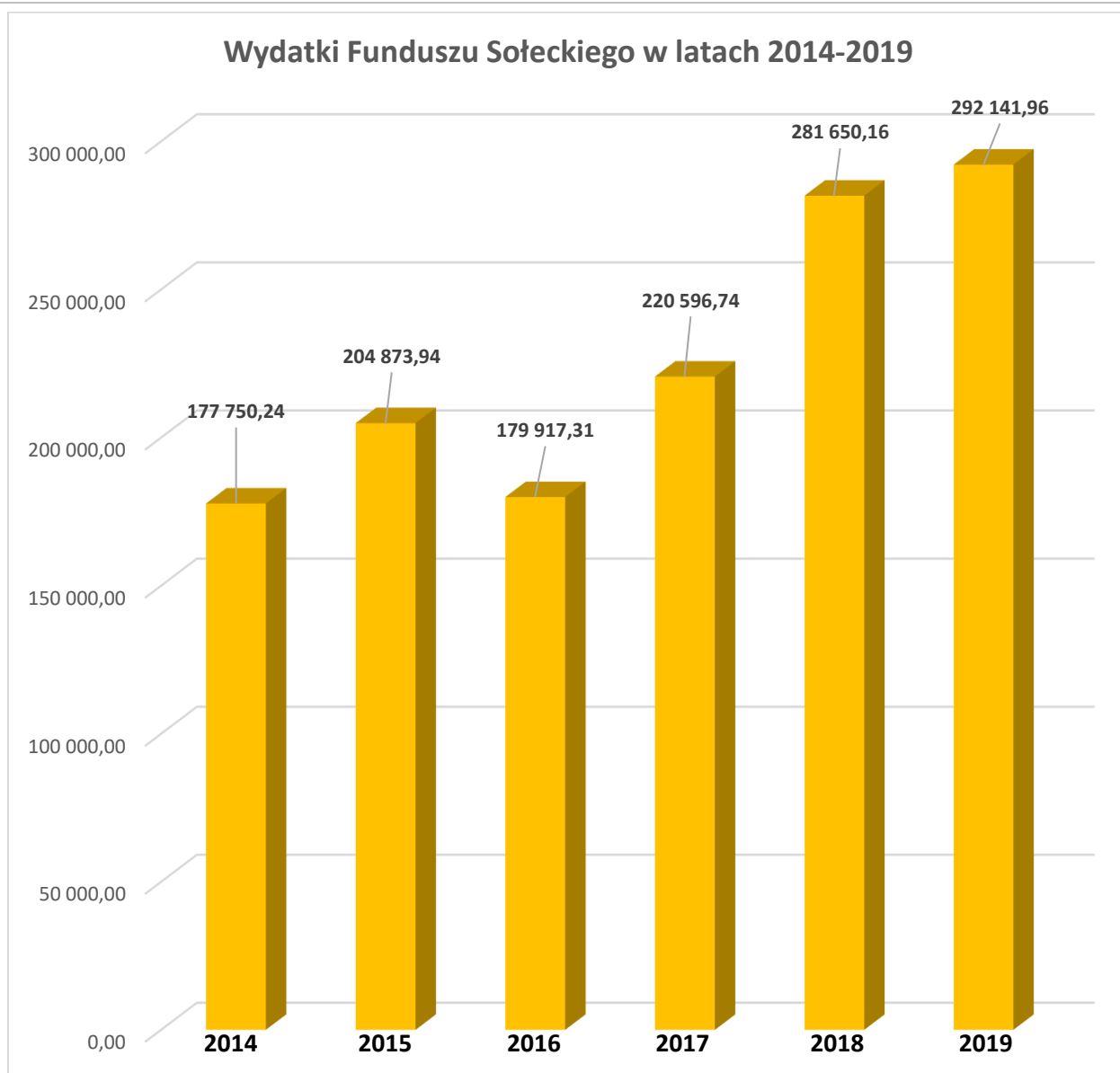
Realizację funduszu sołectkiego przez poszczególne sołectwa przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Sołectwo	Plan	Wykonanie	Niewykonanie
1.	Bielany	12 639,57	11 107,16	1 532,41 zł
2	Biernatki	14 614,50	14 193,59 zł	420,91 zł
3.	Budziszów Mały	15 887,24	15 760,95 zł	126,29 zł
4.	Budziszów Wielki	35 285,47	34 658,71 zł	626,76 zł
5.	Gądków	14 395,07	13 850,27 zł	544,80 zł
6.	Granowice	19 705,44	17 447,21 zł	2 258,23 zł
7.	Jenków	15887,24	15 493,59 zł	393,65 zł
8.	Kosiska	15185,04	5 764,40 zł	9 420,64 zł
9.	Kępy	14438,95	14 187,55 zł	251,40 zł
10.	Mierczyce	37304,29	34 864,07 zł	2 440,22 zł

11.	Pawłowice Wielkie	14921,72	14 442,34 zł	479,38 zł
12.	Postolice	16 457,78 zł	15 387,75 zł	1 070,03 zł
13.	Rąbienice	10532,98	9 429,42 zł	1 103,56 zł
14.	Skąła	15711,69	15 036,11 zł	675,58 zł
15.	Sobolew	12771,23	12 377,28 zł	393,95 zł
16.	Wądroże Małe	17818,28	17 735,52 zł	82,76 zł
17.	Wądroże Wielkie	38401,48	29 406,04 zł	8 995,44 zł
18.	Wierzchowice	11674,05	1 000,00 zł	10 674,05 zł
	Razem	333.632,02	292.141,96	41.490,06

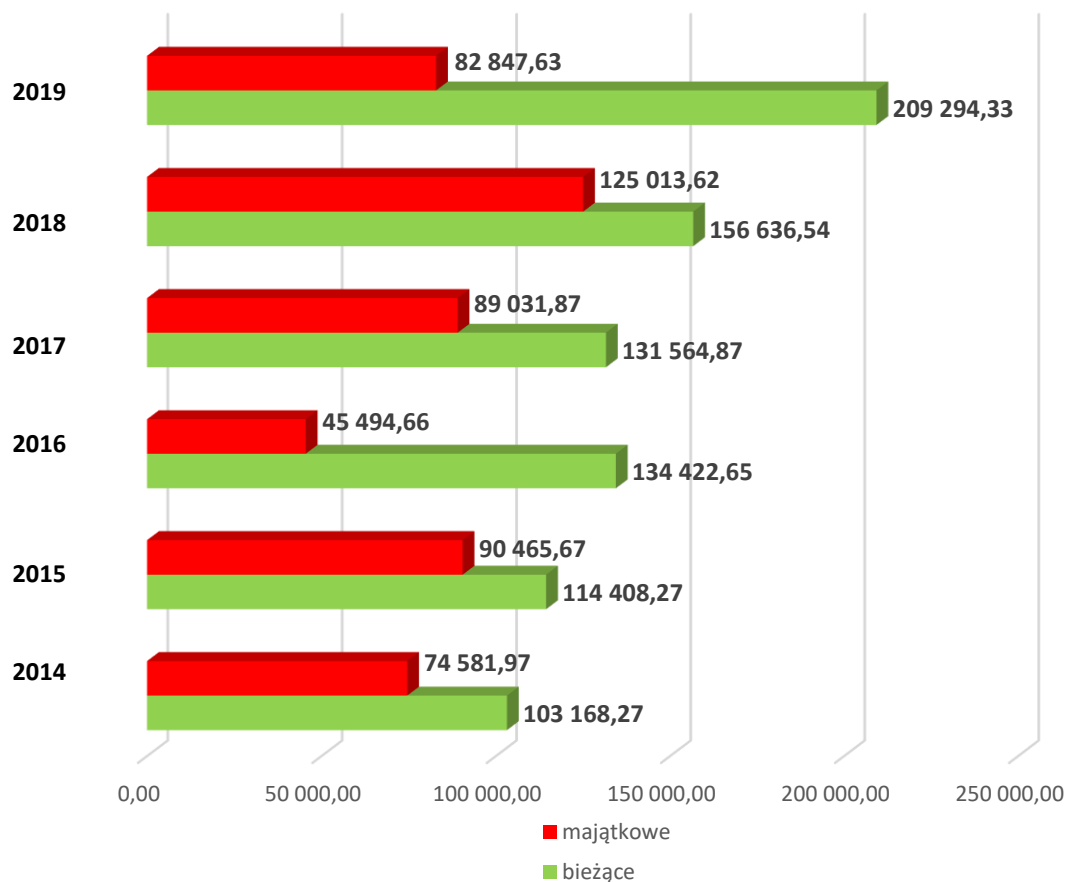
W 2019 r. sołectwa posiadane środki z funduszu sołeckiego przeznaczyły między innymi na zakup: altan, pomieszczeń gospodarczych ,strojów dla sportowców, zespołu folklorystycznego namiotów, sprzętu i wyposażenia dla OSP, sprzętu i wyposażenia do świetlic wiejskich, remonty dróg gminnych, sprzętu medycznego, sprzętu do utrzymania terenów zielonych, a także na organizację różnych imprez dla mieszkańców sołectw oraz na bieżące utrzymanie placów zabaw, świetlic, terenów zielonych i boisk.

Rozpatrując realizację wydatków z Funduszu Sołeckiego należy zwrócić uwagę, iż co do zasady mamy do czynienia ze swoistego rodzaju funduszem obywatelskim. Jego znaczenie dla społeczności lokalnej ma duże znaczenie czego odzwierciedleniem jest kształtowanie się wysokości wydatków w tym zakresie na przestrzeni lat 2014-2019.

O ile widoczny jest zdecydowany wzrost środków finansowych przeznaczanych na Fundusz Sołecki, o tyle niepokoi fakt zmniejszania się wydatków dokonywanych z funduszu na zadania inwestycyjne, które powinny wpływać na poprawę infrastruktury poszczególnych sołectw a tym samym i gminy.

Wydatki bieżące i majątkowe z Funduszu Sołeckiego w latach 2014-2020

3. Informacje o stanie mienia komunalnego

Wartość początkowa majątku Gminy Wądroże Wielkie na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosiła: 60 031 784,50 zł natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. stanowiła kwotę: 61 742 928,68 zł, co oznacza wzrost o 2,85 % w stosunku do 31 grudnia 2018 r.

Zwiększenie środków trwałych nastąpiło w związku z zakończeniem inwestycji, takich jak:

- przebudowa dróg,
- zadań realizowanych w ramach funduszu sołeckiego.

W ubiegłym roku nabyto nieodpłatnie od Skarbu Państwa na własność gminy nieruchomość zabudowana w Skale (dawny sklep-klub) o pow. 0,0643 ha o wartości 191 000 zł.

Gmina w latach 1992 – 2019 oddała nieruchomości gruntowe w wieczyste użytkowanie, dzierżawę i najem oraz w użyczenie na podstawie umów i decyzji administracyjnych:

- w użytkowanie wieczyste o pow. - 0,9881 ha, (grunt PKP, TAURON i os. fizycznych)
- w dzierżawę i najem - 5,2054 ha (grunty)
- w użyczenie 1,5763 ha (grunty)

W 2019 r. z mienia gminnego zbyto lokal mieszkalny mieszczący się w budynku nr 25 w miejscowości Mierczyce.

3.1 Zestawienie zmian wartości środków trwałych wg grup rodzajowych w zł

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	STAN NA DZIEŃ 01.01.2019 r.	STAN NA DZIEŃ 31.12.2019r	ZWIĘKSZE- NIE	ZMNIEJSZE- NIE
1	Grunty	2 572 089,69	2 601 166,12	29 076,43	0,00
2	Budynki, lokale	11 311 598,29	10 739 810,24	0,00	571788,05
3	Obiekty inżynierii lądowej	38 302 611,89	40 959 172,01	2 656 560,12	0,00
4	Zespoły komputerowe	875 436,90	858 878,54	0,00	16 558,36
5	Środki transportowe	403 310,64	857 560,64	454 250,00	0,00
6	Maszyny i urządzenia techniczne	1 396 591,88	1 615 497,59	218 905,71	0,00
7	WYPOSAŻENIE	2 381 344,89	2 441 937,87	60 592,98	0,00
8	Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie)	2 381 118,78	1 261 818,96	0,00	1 119 299,82
9	Długoterminowe aktywa finansowe	196 073,00	196 073,00	0,00	0,00
10	Zbiory biblioteczne	211 608,54	211 013,71	0,00	594,83
OGÓLEM		60 031 784,50	61 742 928,68	3 419 385,24	1 708 241,06

3.2 Informacja o stanie majątku jednostek organizacyjnych Gminy Wądroże Wielkie.

lp.	NAZWA JEDNOSTKI	RODZAJ WARTOŚCI	STAN NA DZIEŃ 01.01.2019r. W ZŁ	STAN NA DZIEŃ 31.12.2019 r. W ZŁ	ZWIĘKSZENIE (+) ZMNIEJSZENIE(-) W ZŁ (5-4)
1.	Urząd Gminy	brutto	51 046 196,65	53 549 987,57	1 685 108,01
2.	Żłobek Gminny	brutto	36 208,81	65 250,81	29 042,00
3.	Gminne Przedszkole	brutto	1 336 622,34	1348 450,54	11 828,20
4.	Szkoła Podstawowa Wądroże Wielkie	brutto	1 946 393,00	2 408 363,00	461 970
5.	Szkoła Podstawowa Budziszów Wielki	brutto	4 829 850,00	4 842 714,00	12 864,00
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	brutto	64 256,82	78 100,25	13 843,43
7	Instytucje kultury	brutto	368 276,88	371 661,05	3 384,17
8	Ośrodek Zdrowia	brutto	404 200,00	426 852,00	22 652,00

3.3 Zestawienie mienia komunalnego – zbiorcze powierzchnia w hektarach.

Lp.	Miejscowość	drogi	rowy	działka budowlana zabudowana	boiska sportowe, place zabaw	działka budowlana niezabudowana	grunt rolny	inne *	cmentarz	razem
1	Bielany	4,2778	0,0551	0,0317						4,3646
2	Biernatki	10,0900	0,0600	0,2776	0,6100	0,2617	0,87	0,6535		12,8228
3	Budziszów Mały	5,1349		0,0021	0,7053					5,8423
4	Budziszów Wielki	14,9014	0,0758	2,1308	2,5921	0,2468	1,034	0,7674		21,7483
5	Gądków	6,0500	0,0500	0,0201	0,9200					7,0401
6	Granowice	13,0781	0,2100	0,7812	0,9332	0,5300		1,2919	0,5512	17,3756
7	Jenków	9,9408	0,1041		0,8304	0,3300	0,7700			11,9753
8	Mierzyce	18,5885	0,0100	0,5845	1,0900		2,9900	4,9686		28,2316
9	Kępy	6,7991	0,0400	0,1882	0,8988	0,8932		1,5500		10,3693
10	Kosiska	8,1801	0,3291	0,4364	1,9881		1,0000	0,0600	1,5048	13,4985
11	Pawłowice Wielkie	7,6952	0,3364	0,3216	0,7100		1,5200	1,2675		11,8507
12	Postolice	7,1583	0,1000	0,0600	0,8200		0,5900	0,6300		9,3183
13	Rąbienice	5,1379		0,1135		0,0300				5,2814
14	Skąła	11,8123	0,5300	0,1980				1,7600		14,3003
15	Sobolew	2,5800		0,6158				0,2300		3,4258
16	Wądroże Małe	10,1200		0,5323				0,4800		11,1323
17	Wądroże Wielkie	24,4490	0,2592	2,1457	1,2100	0,2667	1,7108	3,6288	1,1400	34,8102
18	Wierzchowice	5,6149		0,1869	0,3436			0,2200		6,3654
Razem		171,6083	2,15970	8,62640	13,65150	2,55840	10,48480	17,50770	3,19600	229,7528

* GRUNTY INNE TO : WYSYPISKA ŚMIECI , GRUNTY ZADRZEWIONE-LASY , NIEUŻYTKI , ZBIORNIKI WODNE, ZBIORNIKI PPOŻ , UŻYTKI KOPALNIANE ,

4. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.

Dokumenty strategiczne są kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Są to dokumenty, których celem jest wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju gminy. A także podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Pozwalają na zapewnienie ciągłości i trwałości w poczynaniach władz gminy Wądroże Wielkie, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Strategie umożliwiają również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko kulturowe i przyrodnicze, zasoby ludzkie, infrastruktura oraz środki finansowe

W Gminie Wądroże Wielkie w 2019 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 - 2025
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 - 2020
- Plan urządzeniowo-rolny gminy Wądroże Wielkie
- Program udzielania pomocy w demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Wądroże Wielkie
- Program utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wądroże Wielkie

- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Wądroże Wielkie.
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017-2022
- Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2026
- Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2019-2023
- Program udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2019
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy
- Program Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku na rok 2019
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Wądroże Wielkie na 2019 rok.

Powyższe plany i programy realizowane są przez gminę w sposób zapewniający możliwie maksymalne ich wykonanie, przy racjonalnym wydatkowaniu środków publicznych.

4.1 Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 – 2025

Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 – 2025 przyjęta została Uchwałą Nr XV/80/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 lutego 2016 r. Strategia wskazuje główne obszary, których wsparcie jest konieczne do rozwoju procesów gospodarczych i społecznych wywołujących pozytywne skutki. Obszary te wynikają z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy, a układ proponowanych do realizacji kierunków działań respektuje zasadę zrównoważonego rozwoju. Zakłada się, że w wyniku realizacji założeń strategii w przyszłości gmina Wądroże Wielkie będzie gminą zrównoważonego rozwoju, tj.: gminą atrakcyjną i miejscem przyjaznym dla mieszkańców i turystów.

Wizja rozwoju gminy:

Gmina Wądroże Wielkie – gmina przyjazna dla mieszkańców, otwarta na rozwój i współpracę oraz zapewniająca atrakcyjne warunki życia

Misja oraz cele strategii: w strategii wyróżnia się następującą hierarchię celów:

- misja strategii stanowi cel nadrzędny, do którego dąży gmina projektując działania rozwojowe,
- cele strategiczne, wskazujące najważniejsze obszary, których wsparcie jest konieczne dla przyspieszenia rozwoju gminy,
- cele operacyjne, które uszczegółwiają cele strategiczne i zawierają propozycje kierunków działań, koniecznych dla osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Konsekwentne dążenie do osiągania celów strategicznych i operacyjnych będzie przybliżało gminę Wądroże Wielkie do wyznaczonej misji. Misja Strategii Misja rozwoju gminy wskazuje na cel nadrzędny, do którego należy dążyć realizując poszczególne elementy strategii. Zwykle misja formułowana jest w sposób ogólny i adresowana jest do ogółu osób zamieszkujących daną gminę.

Misją rozwoju gminy Wądroże Wielkie jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju w oparciu o posiadane zasoby przyrodniczo-krajobrazowe, społeczne i kulturowe

Wypełnianie misji będzie możliwe poprzez skupienie się na ograniczonej liczbie priorytetowych obszarów (celów strategicznych). Biorąc pod uwagę położenie i potencjały, a także główne bariery rozwojowe gminy Wądroże Wielkie, wybrano trzy cele strategiczne, których realizacja odbywa się poprzez pozostałe programy oraz inne dokumenty planistyczne.

CEL STRATEGICZNY 1: POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA POPRZECZ ROZWÓJ PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

4.2 Infrastruktura techniczna i społeczna

4.2.1 Infrastruktura drogowa

- 1) Długość dróg w poszczególnych kategoriach na terenie Gminy Wądroże Wielkie:
 - a) drogi krajowe (autostrada) 12 km
 - b) drogi wojewódzkie 11 km
 - c) drogi Powiatowe 35 km
 - d) drogi gminne utwardzone 34 km
 - e) drogi wewnętrzne 146 km, w tym:
 - dojazdowe do gruntów rolnych – 112 km,
 - dojazdowe do posesji 34 km

Infrastruktura drogowa w Gminie Wądroże Wielkie

W ramach celu 1 w roku 2019 zrealizowano następujące zadania:

1. Przebudowa drogi gminnej w Biernatkach o długości blisko 750 metrów z nawierzchni trwale utwardzonej na bitumiczną.

2. Przebudowa dróg wewnętrznych w miejscowościach:

- 2.1. Wądroże Małe (koszt 300 816,33 zł) z nawierzchni tłuczniowej na bitumiczną,
- 2.2. Budziszów Wielki (437 555,33 zł) z nawierzchni brukowej na bitumiczną,
- 2.3. Pawłowice Wielkie (49 688,62 zł) z nawierzchni tłuczniowej na bitumiczną (koszt 254 600,39 zł) (dwie drogi)
- 2.4. Kosiska (198 389,23 zł) z nawierzchni gruntowej na bitumiczną wraz z budową kanalizacji (159 664,00 zł)

Całkowity koszt realizacji ww. zadań wyniósł 1 701 530,23 zł.

3. Przebudowa dróg osiedlowych w miejscowości Wądroże Wielkie o długości blisko 363 m z nawierzchni trwale utwardzonej na bitumiczną.

4.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa

Gospodarka komunalna

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie znajduje się 13 przepompowni ścieków oraz dwie oczyszczalnie w miejscowości Mierczyce i Budziszów Wielki.

Sieć wodociągowa

Długość zbiorczej sieci wodociągowej wynosiła 79,86 km. Liczba przyłączy wodociągowych wynosiła 962. Wszystkie miejscowości w gminie są podłączone do sieci wodociągowej. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Wądroże Wielkie jest wyeksploatowana co objawia się sporą ilością awarii. W 2019 roku odnotowano trzy duże awarie na głównej sieci przesyłowej Le-gnickie Pole – Wądroże Wielkie.

Sieć sanitarna

Czynna sieć sanitarna bez przykanalików wynosiła w 2019 r. 39 km, a liczba przyłączy kana-lizacyjnych 642. W 2019 roku podłączonych do kanalizacji sanitarnej było 7 sołectw z 18. Do oczyszczalni ścieków w Mierzycach przyłączone są miejscowości: Wądroże Wielkie, Wą-droże Małe, Wierzchowice, Mierzyce, Skała, Granowice. Budziszów Wielki posiada własną oczyszczalnię ścieków.

W ramach celu pierwszego w roku 2019 zrealizowano następujące zadania z zakresu gospo-darki wodno-ściekowej:

1. Wykonano modernizację przepompowni ścieków w Wądrożu Wielkim.

WĄDROŻE WIELKIE

Modernizacja przepompowni ścieków

Koszt inwestycji wyniósł ok. 92 tys. zł

Inwestycja sfinansowana w 100% z budżetu Gminy Wądroże Wielkie.

2. Wykonano ujęcie wody podziemnej w miejscowości Biernatki.

Wykonanie Gminnego ujęcia wody podziemnej (studni wierconej) dla potrzeb wodociągu wiejskiego w miejscowości Biernatki

Koszt inwestycji wyniósł ok. 39 tys. zł

Inwestycja sfinansowana w 100% z budżetu Gminy Wądroże Wielkie.

3. Zamontowano ogrodzenie i uporządkowano teren oczyszczalni ścieków w Budziszowie Wielkim.

Ogrodzenie i uporządkowanie terenu oczyszczalni ścieków w Budziszowie Wielkim

Koszt inwestycji wyniósł ok. 3 tys. zł

Inwestycja sfinansowana w 100% z budżetu Gminy Wądroże Wielkie.

4. Zakupiono 7 szt. szaf sterowniczych i 14 szt. pomp

Zakup 7 szt. szaf sterowniczych i 14 szt. pomp

Koszt inwestycji wyniósł ok. 159 tys. zł

W ramach funduszu soleckiego:

1. Oczyszczono zbiornik wodny w miejscowości Rąbienice.

Oczyszczenie zbiornika wodnego w Rąbienicach

Wartość zadania wyniosła 9 tys. zł.Zakupiono dodatkowe barierki za 1 tys. zł

2. Wykonano rekultywację terenu wokół zbiornika wodnego i oczyszczono zbiornik w miejscowości Postolice.

Rekultywacja i oczyszczenie zbiornika w Postolicach

Koszt zadania wyniósł ok. 12 tys. zł

3. W ramach dotacji z budżetu Wojewody Spółka Wodna wykonała 2,5 km konserwacji rowów w miejscowościach Biernatki, Kępy, Budziszów Wielki, Gądków. Natomiast w ramach dotacji z Gminy Wądroże Wielkie wykonano 1,5 km konserwacji rowów w miejscowości Rąbienice.

KONSERWACJA ROWÓW MELIORACYJNYCH

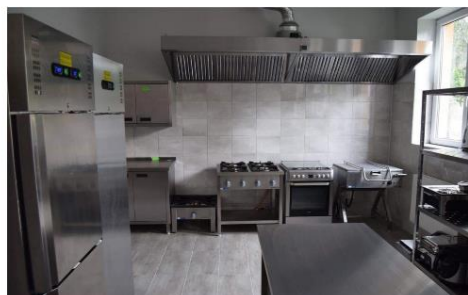
W ramach dotacji z budżetu Wojewody Spółka Wodna wykonała 2,5 km konserwacji rowów w miejscowościach Biernatki, Kępy, Budziszów Wielki, Gądków. Wartość zadania wyniosła 34 248,00 zł.

W ramach dotacji z Gminy Wądroże Wielkie w kwocie 8000,00 zł wykonano 1,5 km konserwacji rowów w miejscowości Rąbienie.

4.2.3 Infrastruktura społeczna

1. Wykonano zadanie pn. Przebudowa świetlicy wiejskiej w Wądrożu Wielkim wraz z montażem klimatyzacji, zakupem sprzętu multimedialnego – mównicę, rzutnik, ekran, nagłośnienie, wyposażenie kuchni w nowe meble i sprzęt. - w ramach działania: „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”

2. Zrealizowano zadanie pn. „Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Kosiskach”.

Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Kosiskach

przed

po

Koszt inwestycji wyniósł 115 tys. zł

3. Zrealizowano zadanie pn.: Dostawa i montaż kontenerowej świetlicy wiejskiej w miejscowości Bielany na dz. 23/15.

Dostawa i montaż kontenerowej świetlicy wiejskiej w miejscowości Bielany

Łączny koszt inwestycji wyniósł ok. 73 tys. zł

4. W 2019 r. rozpoczęto budowę targowiska "Mój Rynek". Inwestycja jest w trakcie realizacji. W ramach zadania powstaną wiaty handlowe, miejsca postojowe, budynek sanitarno-techniczny, wykonane zostaną przyłącza wody i kanalizacji sanitarnej a teren zyska oświetlenie i zostanie objęty monitoringiem. Na ten cel pozyskano 507 050,00 zł w ramach dotacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zakończenie prac zaplanowano na 30 czerwca 2020 r.

Realizacja I etapu budowy Targowiska „MÓJ RYNEK”

przed

w trakcie

Koszt realizacji I etapu inwestycji wyniósł ok. 330 tys. zł

5. Zrealizowano zadanie pn. „Przebudowa miejsc postojowych oraz ciągów pieszych przy budynku ośrodka zdrowia w Budziszowie Wielkim – Etap II”

Przebudowa miejsc postojowych oraz ciągów pieszych przy budynku Ośrodka Zdrowia w Budziszowie Wielkim. ETAP II

przed

po

Koszt inwestycji wyniósł ok. 30 tys. zł

6. Zrealizowano zadanie wykonania i montażu Rzeźby Niepodległości „POLONIA” w Wądrożu Wielkim. Łączny koszt inwestycji wraz z przygotowaniem terenu wyniósł **27 570,00 zł**. Inwestycję zakończono w listopadzie 2019 r. Autorami rzeźby są mieszkańcy Jenkowa.

Odświeżenie rzeźby „Polonia”

Łączny koszt rzeźby wraz z postumentem wyniósł 27 570,00 zł

7. Zamontowano lampę hybrydową oświetlenia ulicznego w miejscowości Mierczyce oraz wykonano remont kładki w ciągu drogi wewnętrznej w miejscowości Mierczyce.

Montaż lampy hybrydowej oświetlenia ulicznego oraz budowa kładki w Mierzycach

Koszt inwestycji ok. 11 tys. zł

Koszt inwestycji wyniósł 6 tys. zł zrealizowanej w ramach funduszu sołectwa.

8. Wykonano zadanie pn. Przebudowa schodów w świetlicy wiejskiej w Granowicach

Przebudowa schodów w świetlicy wiejskiej w Granowicach

przed

po

Koszt inwestycji wyniósł ok. 5 tys. zł

9. W ramach funduszu sołeckiego wykonano wiaty biesiadne w Budziszowie Małym oraz w Budziszowie Wielkim.

Nowa wiatka biesiadna w Budziszowie Małym

Zadanie zrealizowano w ramach funduszu sołeckiego.
Koszt inwestycji wyniósł ponad 7 tys. złotych.

Nowa wiata biesiadna w Budziszowie Wielkim

Zadanie zrealizowano w ramach funduszu sołeckiego. Koszt inwestycji 5 tys. złotych.

4.2.4 Transport publiczny

W 2019 r. prowadzono rozmowy z prywatnymi przewoźnikami w sprawie zwiększenia częstotliwości i liczby połączeń pomiędzy miejscowościami Gminy Wądroże Wielkie, w szczególności tych, które nie posiadały żadnego połączenia.

Uruchomienie linii komunikacyjnej Budziszów Wielki – Jenków – Kosiska

We wrześniu 2019 r. Gmina Wądroże Wielkie uruchomiła linię Budziszów Wielki – Jenków – Kosiska, dzięki pozyskanej dopłacie z Funduszu Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, liczącej 4 kursy. Dopłata stanowiła 1 zł do kwoty deficytu liczonej w wozokilometrach. Trasę obsługiwała firma z Legnicy, która również obsługuje dowożenie uczniów do Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim, co pozwoliło na uruchomienie tej linii. W ten sposób zapewniono połączenie miejscowości: Rąbienice, Gądków, Jenków, Bielany, Granowice, Mierczyce, Wądroże Wielkie do Kosisk. Z dowożenia korzystało do 10 osób kursem rano i popołudniu.

1 stycznia 2020 r. linia Budziszów Wielki – Jenków – Kosiska została zawieszona ze względu na niską frekwencję oraz brak przewoźnika, który wyraziłby chęć obsługi tej linii w 2020 r.

4.3 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku

Program został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Obowiązek wykonania gminnego Programu Ochrony Środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Program określa zadanie własne gminy, a także diagnozę problemów środowiska na terenie gminy. Po dokonaniu diagnozy stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy dokonano wyboru priorytetów ekologicznych:

W programie wyznaczono następujące obszary:

- 1) dalsza poprawa stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- 2) ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
- 3) edukacja ekologiczna mieszkańców i zarządzanie środowiskiem.

Celem realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wądroże Wielkie jest poprawa stanu środowiska. W ramach licznych działań z zakresu ochrony środowiska Gmina Wądroże Wielkie udziela dofinansowania w zakresie:

4.3.1 Budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

W związku z podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków, gmina zrealizowała w 2019 r. powyższy program. Regulamin, o którym mowa, określa zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej za przedsięwzięcie polegające na budowie przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków zmierzające do poprawy stanu środowiska naturalnego na obszarze dla którego nie przewiduje się zgodnie z aktualnymi dokumentami planistycznymi lub programowymi Gminy Wądroże Wielkie, budowy zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej lub podłączenia do systemu kanalizacji sanitarnej jest niemożliwe z przyczyn technicznych bądź jest nieuzasadnione ekonomicznie.

Pomocą zostały objęte trzy nieruchomości. Łączna kwota dotacji w 2019 r. na dofinansowanie budowy przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków wyniosła 15 000 zł.

4.3.2 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012-2032

W 2019 r. wzorem lat poprzednich, Gmina Wądroże Wielkie zrealizowała zadanie pn.: „Usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie w roku 2019”. W ramach wspomnianego programu, firma wyłoniona poprzez zapytanie ofertowe, usunęła oraz wywiozła **14,428 Mg** płyt azbestowych. Całkowity koszt realizacji przedmiotowego projektu wyniósł **14 844, 98 zł**. W ramach programu usuwania azbestu dla powiatu jaworskiego, Gmina Wądroże Wielkie otrzymała dofinansowanie w kwocie 3 000 zł ze środków Starostwa Powiatowego w Jaworze.

Dofinansowaniem zostało objętych 6 nieruchomości z terenu Gminy Wądroże Wielkie.

4.3.3 Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2020

Obowiązek opracowania Programu wynika z założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Strategicznym celem stworzenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie jest:

- a) rozwój gospodarki niskoemisyjnej na obszarze Gminy Wądroże Wielkie poprzez zrównoważony i efektywny sposób wykorzystania nośników energii,

- b) poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂ do roku 2020 w stopniu możliwie najbardziej zbliżonym do 20% w stosunku do emisji wyznaczonej dla roku bazowego,
- c) zwiększenie do roku 2020 udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii w stopniu możliwie najbardziej zbliżonym do 15% w stosunku do finalnego zużycia energii końcowej prognozowanego dla roku 2020
- d) redukcja zużycia energii finalnej do roku 2020 w stopniu możliwie najbardziej.

„Zwalczanie emisji kominowej poprzez modernizację systemów grzewczych i odnawialne źródła energii”

Partnerski projekt Gmin: Bolków, Paszowice, Krotoszyce, Wądroże Wielkie i Mściwojów pn. „Zwalczanie emisji kominowej poprzez modernizację systemów grzewczych i odnawialne źródła energii” o wartości 6.839.940,70 zł otrzymał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w kwocie 5.805.449,57 zł. Projekt realizowany będzie do końca 2021 roku.

Projekt ma na celu poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji CO₂ oraz pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} poprzez wsparcie dotyczące modernizacji systemów grzewczych, obejmujące wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła na instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę lub paliwa gazowe. Wymianie źródła ciepła mogą towarzyszyć uzasadnione modernizacje systemu grzewczego pozostające w związku przyczynowo – skutkowym ze zmianą źródła ciepła. Wsparcie może dotyczyć również systemów monitoringu i zarządzania energią.

Wymiana źródła ciepła jest elementem obowiązkowym. Inwestycje mogą być uzupełnione poprzez instalacje OZE (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaiki).

4.3.4 Gospodarka odpadami w Gminie Wądroże Wielkie

W związku z nowelizacją przepisów, został wprowadzony nowy system gospodarki odpadami. Obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych został wprowadzony dla wszystkich mieszkańców na terenie Gminy Wądroże Wielkie. W przypadku niewywiązywania się w powyższego obowiązku, ustawa dopuszcza możliwość naliczenia przez odpowiedni organ (w naszym przypadku- gminę) zapłaty maksymalnej w kwocie czterokrotności opłaty podstawowej.

Liczba mieszkańców zameldowanych w Gminie Wądroże Wielkie na dzień 31.12.2019 r. wynosiła **3 965** osób. Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2019 r. objęto **3 300** osób, z których segregację prowadziło 3169, a 131 osób segregacji nie prowadziło. Natomiast na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – liczba deklaracji na koniec 2019 r. wynosiła: **1221**. Różnica pomiędzy liczbą osób zadeklarowanych a zameldowanych na terenie Gminy Wądroże Wielkie wynika z faktu, iż osoby te mieszkają na terenie innych gmin bądź za granicą kraju, co zostało wyjaśnione w składanych przez właścicieli nieruchomości oświadczeniach i informacjach.

Ogólne zasady w zakresie prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych

- Właściciele nieruchomości mają obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych w systemie:

1) indywidualnym – polegającym na selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych w przystosowanych do tego celu pojemnikach, workach lub kompostownikach, przeznaczonych dla jednej nieruchomości;

2) zbiorowym – polegającym na selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych w przystosowanych do tego ogólnodostępnych pojemnikach przeznaczonych dla nieruchomości wielorodzinnej, dla kilku nieruchomości lub dla wszystkich mieszkańców gminy.

- Właściciele nieruchomości zobowiązani są do gromadzenia i przekazywania podmiotowi odbierającemu odpady komunalne w oddzielnych pojemnikach lub workach następujących frakcji odpadów komunalnych:

- 1) papier – odpady z papieru i tektury oraz odpady opakowaniowe z papieru i tektury;
- 2) szkło – odpady ze szkła oraz odpady opakowaniowe ze szkła;
- 3) metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe – odpady z metali oraz odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych, odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 4) bioodpady – odpady kuchenne, resztki jedzenia, owoców i warzyw itp.;
- 5) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – odpady resztkowe pozostające po selektywnej zbiórce.

- Właściciele nieruchomości zobowiązani są ponadto do selektywnego zbierania odpadów komunalnych: odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, odpadów tekstyliów i odzieży oraz odpadów zielonych.

W roku 2019 r. odpady były odbierane przez wyłonioną w drodze przetargu firmę - Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe COM-D Sp. z o.o. z Jawora, Odpady kierowane są do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Jaworze, a następnie do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubawce, będącej własnością spółki SANIKOM w Lubawce.

W grudniu 2019 r. odbyła się zbiórka odpadów wielkogabarytowych i opon, podczas której od mieszkańców gminy zebrano ponad 46 ton odpadów:

- 27,3 t – odpady wielkogabarytowe
- 9,66 t – opony
- 9,3 t – sprzęt RTV i AGD.

Stawki za odbiór odpadów komunalnych obowiązujące mieszkańców w 2019 r. kształtowały się następująco:

1. do miesiąca lipca 2019 r. włącznie:
 - **12,50 zł/ osoba** – odpady zbierane i odbierane w sposób **selektywny**
 - **18,00 zł/ osoba** – odpady zbierane i odbierane w sposób **nieselektywny**
2. od miesiąca sierpnia 2019 r. włącznie:
 - **17,00 zł/ osoba** – odpady zbierane i odbierane w sposób **selektywny**
 - **25,00 zł/ osoba** – odpady zbierane i odbierane w sposób **nieselektywny**.

Ponadto osoby posiadające Kartę Dużej Rodziny były zwolnione z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 50% miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W miesiącu czerwcu 2019 r. Rada Gminy Wądroże Wielkie podjęła uchwałę, zmniejszającą przyznaną bonifikatę do wysokości 10 %.

Koszt związany z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem, unieszkodliwianiem odpadów oraz obsługą punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych 2019 r. wyniósł: **886 765,47 zł**, z czego od mieszkańców wpływy z tytułu zagospodarowania odpadów wyniosły **697 297,37 zł**.

W roku 2019 Gmina Wądroże Wielkie

dofinansowała zagospodarowanie odpadów w wysokości 189 468,10 zł.

Mając na uwadze fakt, iż zadanie związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców winno być procesem samofinansującym się, w myśl zasady: wytwarzający odpady płaci za ich zbiórkę, transport i utylizację, naależy podjąć czynności zmierzające do zbilansowania kosztów związanych zagospodarowaniem odpadów i minimalizować wydatki z budżetu gminy na ten cel.

W ramach Dolnośląskiego Projektu Rekultywacji:

1. Zakończono prace związane z rekultywacją oraz zamknięciem składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Budziszowie Wielkim, zlokalizowanego na działce o nr 9/1 o powierzchni 0,7644 ha, obręb Budziszów Wielki, gmina Wądroże Wielkie. Powierzchnia zrekultywowanego składowiska odpadów wynosi 0,26 ha. Całkowity koszt zadania wyniósł **358 755, 67 zł**.
2. Zamknięto i zrekultywowano składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wądrożu Małym, zlokalizowane na działce nr 251 o powierzchni 0,21 ha, obręb Wądroże Małe, gmina Wądroże Wielkie. Powierzchnia zrekultywowanego składowiska odpadów wynosi 0,13 ha. Całkowity koszt zadania wyniósł **253 449, 80 zł**.

Wkład własny Gminy Wądroże Wielkie na w/w zadania wyniósł 45 471,00 zł

4.4 Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie, zatwierdzone uchwałą Nr XXVII/166/17 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 22 lutego 2017r.

Gmina Wądroże Wielkie posiada aktualne plany zagospodarowania przestrzennego dla 65 % powierzchni gminy, są to:

1. Uchwała Nr IV/12/98 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 16 grudnia 1998r. w sprawie uchwalenia miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego części działek nr 59/1, 59/3, 59/4 we wsi Jenków – **zrealizowany**.
2. Uchwała XXXVIII/185/98 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 30 marca 1998r. w sprawie uchwalenia miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego działki nr 61 we wsi Rąbienice działki nr 61 we wsi Rąbienice- **zrealizowany**.
3. Uchwała Nr IX/37/03 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 11 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowościach Postolice, Gądków, Jenków, Bielany i Budziszów Wielki,
4. Uchwała Nr IX/36/03 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 11 czerwca 2003 r w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych miejscowościach Wądroże Wielkie, Wądroże Małe i Mierczyce,
5. Uchwała Nr III/10/10 Rady Gminy Wądroże Wielkie w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie pod planowane farmy wiatrowe wraz z niezbędną infrastrukturą w obrębach: Granowice, Mierczyce, Wądroże Wielkie i Skąła
6. Uchwała Nr XLI/184/14 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wądroże Wielkie dla terenu powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego w rejonie wsi Bielany,
7. Uchwała Nr VI/217/14 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 września 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru linii energetycznej 110 kV relacji Przybków – Klecina w gminie Wądroże Wielkie,
8. Uchwała Nr VII/220/14 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 września 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Wądroże Wielkie i Wądroże Małe w gminie Wądroże Wielkie,
9. Uchwała Nr VII/226/14 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 września 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Granowice, Gądków oraz Jenków w gminie Wądroże Wielkie,
10. Uchwała Nr VI/25/15 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowościach Bielany i Budziszów Wielki,
11. Uchwała Nr XIX/97/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Wądroże Wielkie – tereny dużych gospodarstw rolnych RPO,
12. Uchwała Nr XIX/98/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Wądroże Wielkie – „Tereny inwestycyjne obsługi technicznej transportu we wsi Bielany”,

13. Uchwała Nr XIX/99/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowości Budziszów Wielki – teren mieszkaniowy,

14. Uchwała Nr XXV/148/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowościach Gądków, Bielany i Budziszów Wielki – tereny produkcyjno-przemysłowe,

15. Uchwała Nr XXXII/203/17 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 27 września 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowości Wądroże Wielkie część północna – tereny mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe,

16. Uchwała XLIII/279/18 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 7 września 2018r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w miejscowości Wądroże Wielkie, Wądroże Małe i Mierzyce – tereny mieszkaniowe.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmują całe obręby geodezyjne: Bielany, Budziszowa Wielkiego, Mierzyce, Wądroża Małego i Wądroża Wielkiego, a także część obrębów geodezyjnych : Jenkowa, Gądkowa, Granowic, Skały, Wierzchowic, Kępy, Kosisk i Sobolewa.

W 2019 roku wydano:

- 1 decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego dot. budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej we wsi Skala
- 22 decyzje o warunkach zabudowy w tym 18 decyzji o warunkach zabudowy dot. budowy budynków mieszkalnych w miejscowościach Kosiska, Biernatki, Kępy, Budziszów Mały, Skala ;Jenków, Pawłowice Wielkie i Postolice oraz 4 decyzji dot. zabudowy gospodarczej i usługowej w miejscowościach: Rąbienice, Kępy i Budziszów Mały

4.5 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2019-2023

Rada Gminy Uchwałą Nr VI/35/19 z dnia 28 marca 2019 przyjęła program opracowany w związku z art. 31 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie prawa lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

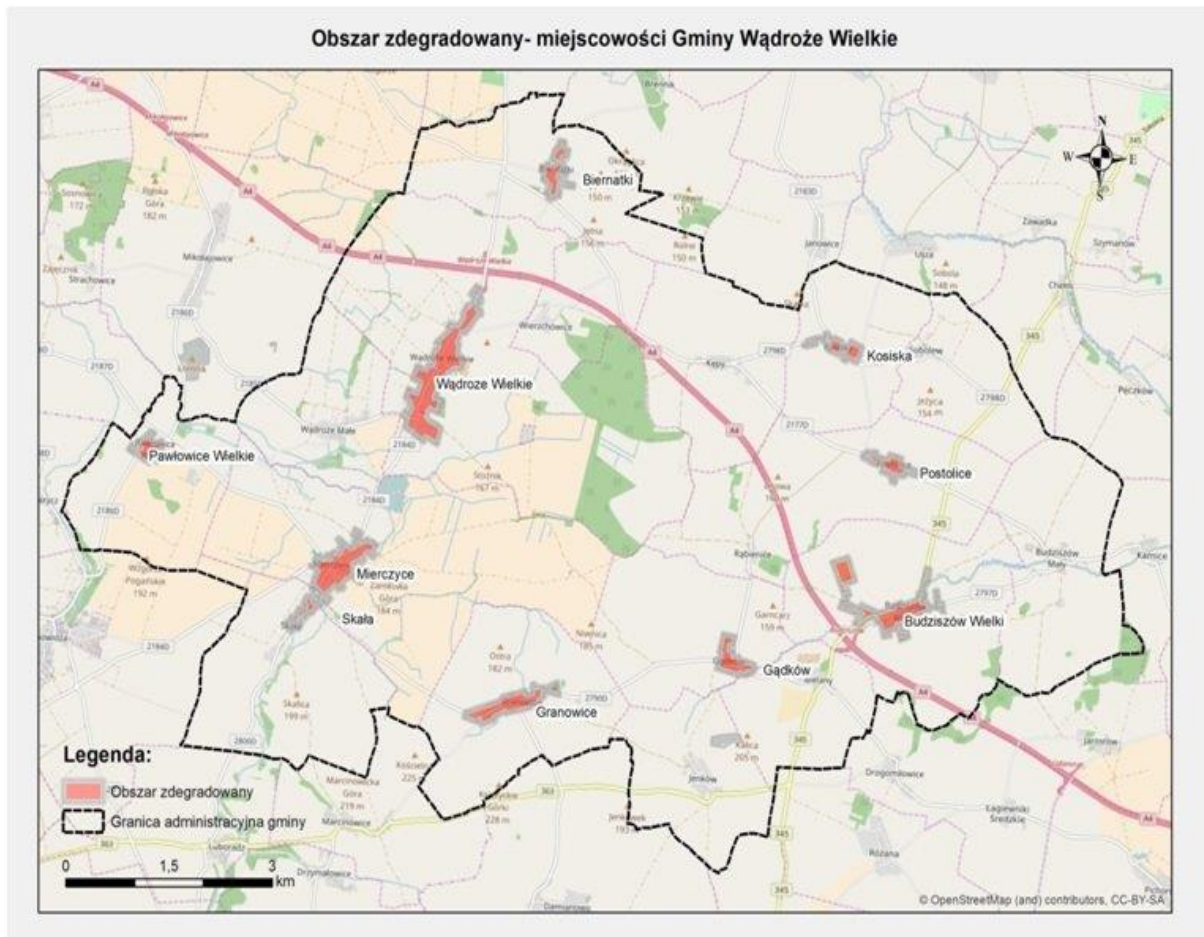
Celem Programu jest określenie podstawowych kierunków działania Gminy w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym. Program zawiera propozycje działań gminy w latach 2019-2023 zmierzających do realizacji zapisów ustawy o ochronie prawa lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Posiadany przez Gminę zasób mieszkaniowy jest stosunkowo niewielki – 12 mieszkań. Gmina w swych działaniach promuje budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, przygotowując na te cele działki budowlane. W najbliższym czasie nie planuje się budowy budynków wielorodzinnych.

4.6 Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2026

Program uchwalony przez Radę Gminy Wądroże Wielkie Uchwałą Nr XXVI/164/17 z dnia 25.01.2017 r. Program rewitalizacji stanowi kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny wewnątrz (poszczególne działania między sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi np. energetycznym, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Wyznaczony został obszar rewitalizacji w naszej gminie i obejmuje on miejscowości : Mierczyce, Wądroże Wielkie i Kosiska.

4.7 Zabytki i ochrona konserwatorska

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie zlokalizowane są obiekty znajdujące się w rejestrze ochrony zabytków, który funkcjonuje w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim Zabytków. Ponadto na terenie gminy znajdują się strefy ochrony konserwatorskiej. Wszelkie prace budowlane na nieruchomościach zlokalizowanych w strefach ochronnych należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Do najważniejszych zabytków na terenie Gminy Wądroże Wielkie bez wątpienia należą:

- Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Wądrożu Wielkim
- Cmentarz przykościelny w Wądrożu Wielkim,
- Kamień św. Jadwigi w Wądrożu Wielkim

- Cmentarz parafialny w Biernatkach,
- Kościół filialny p.w. Dobrego Pasterza, cmentarz przykościelny oraz pałac w Budziszowie Wielkim
- Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Kępach,
- Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Mierzcycach
- Pałac w Mierzcycach,
- Kościół p.w. Św. Marcina w Postolicach,
- Renesansowy dwór w Pawłowicach Wielkich ,
- Kościół p.w. Serca Pana Jezusa w Granowicach oraz cmentarz przykościelny,
- Pałac w Wądrożu Małym z I poł. XVII w.,
- Kościół p.w. Św. Piotra i Pawła w Kosiskach z XVIII w., cmentarz parafialny
- Zespoły zieleni zabytkowej - parki podworskie - w Wądrożu Wielkim, Mierzcycach i Budziszowie Małym.

4.8 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2019

Uchwała Nr VI/36/19 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w 2019 roku"

Program miał zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności do psów i kotów oraz zwierząt gospodarskich. Na terenie gminy odławianie bezdomnych zwierząt odbywało się w odniesieniu do pojedynczych zgłoszeń dotyczących pozostawionych bez opieki zwierząt szczególnie agresywnych. W przypadku nieustalenia właściciela bądź opiekuna zwierzęcia, Urząd Gminy podejmował działania zmierzające do odłowienia zwierzęcia i umieszczenia go, na podstawie zawartej umowy z P.U.P.H.W „GABI” w Żędowicach i umieszczane w schronisku „Psia Chata” w Maciejkowicach.

W 2019 roku odbyło się kilka interwencji dotyczących nieodpowiedniego sprawowania opieki nad psami i utrzymywania ich.

Gmina w 2019 roku zapewniała również całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz wymagających natychmiastowej opieki. Zadanie realizowane było przez lekarza weterynarii z Lecznicy Zwierząt w Ziemnicach.

W 2019 roku wydano jedną decyzję administracyjną zezwalającą na utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną.

W zakresie sprawowania opieki i zapewnienia odpowiednich warunków bytowania dla zaniebanych, pozostających bez właściwej opieki lub pozbawionych właściciela zwierząt gospodarskich Gmina Wądroże Wielkie posiadała podpisaną umowę z właścicielem gospodarstwa rolnego w Wądrożu Wielkim nr 32. W 2019 roku na koszt Gminy Wądroże oddano do schroniska 2 psy i 2 koty.

Bardzo istotnym elementem w/w programu jest prowadzenie przez Gminę we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami oświatowymi działań edukacyjnych w zakresie właściwej i odpowiedniej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego traktowania, propagowania sterylizacji i kastracji, a także adopcji zwierząt bezdomnych.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ OŚWIATY, KULTURY I TURYSTYKI JAKO ELEMENTÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY WĄDROŻE WIELKIE

4.9 OŚWIATA I EDUKACJA

Gmina Wądroże Wielkie w roku 2019 była organem prowadzącym dla :

- ✓ Gminnego Przedszkola w Wądrożu Wielkim
- ✓ Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim
- ✓ Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim
- ✓ Żłobka Gminnego w Postolicach

Liczba uczniów wg. Stanu na dzień 30 września 2019 r wynosiła 444:

- Szkoła Podstawowa w Wądrożu Wielkim – 189
- Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim – 160
- Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim – 71
- Żłobek Gminny w Postolicach – 24

W 2019 r. wydatki na oświatę ogółem wyniosły 5 522,440,83 zł w tym subwencja wyniosła 3 306,606 zł

4.9.1 Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna dla uczniów może być udzielona w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego (sytuacja losowa). W roku 2019 przyznano stypendia szkolne dla 27 uczniów na łączną kwotę dotacji **33 988 zł**, natomiast nie przyznano zasiłku szkolnego. Środki finansowe na ten cel Gmina otrzymuje w formie dotacji celowej, angażując także wkład własny w wysokości 20% wysokości otrzymanej dotacji.

4.9.2 Realizowane projekty dedykowane dla Szkół

1. Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”

W 2019 r. Gmina została zakwalifikowana do Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, W projekcie uczestniczyły dzieci klas I-III Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim i Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim

2. Szkolny Klub Sportowy

Realizacja programu Szkolny Klub Sportowy w wymiarze 70 godzin rocznie zajęć dla 91 uczniów Szkoły Podstawowej w Wądrożu Wielkim i Budziszowie Wielkim. Gmina miała udostępnić nieodpłatnie obiekty sportowe wraz ze sprzętem do realizacji zajęć. Koszt zajęć pokryła Dolnośląska Federacja Sportu.

3. „Animator Moje Boisko-Orlik”

Od marca 2019 r. do listopada 2019 r. realizowano projekt „Animator – Moje Boisko – Orlik 2012” współfinansowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Gmina zatrudniła 2 Animatorów.

4. Dolnośląskie żłobki

Do 31.08.2019 roku w żłobku realizowany był projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Dolnośląskie żłobki”, którego głównym celem jest aktywizacja zawodowa mieszkańców Dolnego Śląska powracających na rynek pracy po przerwie związanej z narodzinami dziecka, dzięki wsparciu funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech w instytucjonalnych formach opieki.

W związku z przystąpieniem do projektu w naszym żłobku zwiększyła się liczba miejsc z 16 do 24. Żłobek został wyposażony w niezbędny sprzęt i wyposażenie, pomoce dydaktyczne, zabawki. Dodatkowo zostały zatrudnione dwie opiekunki.

W 2019 roku realizowany był Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2019 w ramach którego pozyskano środki finansowe w kwocie 43 200 zł na dofinansowanie do miejsc opieki

5. Zwiększenie części subwencji oświatowej:

- z tytułu dofinansowania kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli . Wnioskowana kwota 3 195,00 zł, otrzymana kwota dofinansowania 466 zł. Wniosek dotyczy Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim.

- z tytułu dofinansowania wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych został pozytywnie zaopiniowany. Wnioskowana kwota dofinansowania 63 534,00 zł. Otrzymana 58 602,00 zł .Wniosek dotyczy Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim .

28 maja 2019 r. przekazano do Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim zakupiony ze środków budżetu gminy nowy autobus szkolny.

Zakup nowego autobusu szkolnego

Koszt zakupu autobusu wyniósł ok. 726 tysięcy zł
Zadanie zostało sfinansowane z budżetu Gminy Wądroże Wielkie.

4.9.3 Program Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019

W bazie danych Urzędu Gminy w Wądrożu Wielkim znajdują się następujące organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie „Nasze Wądroże Wielkie: z siedzibą w Wądrożu Wielkim,
2. Stowarzyszenie „Aktywni dla Mierczyc” z siedzibą w Mierczycach,
3. Stowarzyszenie „Wspólna Inicjatywa” z siedzibą w Budziszowie Małym,
4. Stowarzyszenie „Nad Cichą wodą” z siedzibą w Budziszowie Wielkim,
5. Stowarzyszenie Mieszkańców i Przyjaciół wsi Kępy i Kosiska z siedzibą w Kępach,
6. Fundacja „Stacyjka Maltusia” z siedzibą w Mierczycach,
7. Koło Łowieckie „Jedność” Wądroże Wielkie,
8. OSP Wądroże Wielkie,
9. OSP Mierczyce,
10. OSP Granowice,
11. OSP Budziszów Wielki.
12. Akademia Młodego Piłkarza Budziszów Wielki
13. LKS „Rodło” Granowice,
14. Stowarzyszenie LZS Budziszów Wielki,
15. UKS „Olimp” przy Gimnazjum w Budziszowie Wielkim,
16. Stowarzyszenie Miłośnicy Budziszowa Wielkiego „Cichowodzianie” w Budziszowie Wielkim
17. Koło Gospodyń Wiejskich w Budziszowie Wielkim
18. Koło Gospodyń Wiejskich w Kosiskach
19. Stowarzyszenie Uczestników Kompleksowej Przebudowy wsi Skąła
20. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Patronus” w Mierczycach
21. Stowarzyszenie „Wędkarska kamionka” w Wądrożu Wielkim

Współpraca z organizacjami pozarządowymi była zawsze ważna dla władz Gminy Wądroże Wielkie. W celu zapewnienia jak najbardziej skutecznej pomocy w ramach posiadanych zasobów i kompetencji, przyjęty został program współpracy.

W 2019 roku ustalono następujące cele szczegółowe współpracy:

- stworzenie w świadomości społecznej poczucia współtworzenia i współodpowiedzialności za społeczność lokalną, za realizację ich potrzeb i rozbudowę zasobów lokalnych,
- tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców w oparciu o wszystkie grupy wiekowe,
- partnerska współpraca podmiotów lokalnych.

W 2019 roku Gmina wsparła realizację zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w kwocie 8 000 zł oraz w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przeznaczając na ten cel 100 000 zł oraz przekazano dotacje dla OSP w wysokości 139 054,60 zł.

4.9.4 Podnoszenie potencjału turystycznego gminy Wądroże Wielkie

Do promocji walorów turystycznych Gminy Wądroże Wielkie wykorzystano media społecznościowe poprzez utworzenie strony na Facebooku Gmina Wądroże Wielkie: www.facebook.com/wadrozewielkie Na bieżąco aktualizowano również stronę internetową www.wadrozewielkie.pl a także współpracowano z lokalnymi i regionalnymi mediami w celu promocji wydarzeń organizowanych na terenie gminy tj. Festiwal Kultury Wsi Polskiej. Uczestniczono również w spotkaniach dotyczących utworzenia Geoparku Krainy Wygasłych Wulkanów i wpisania regionu Krainy Wygasłych Wulkanów do Światowej Sieni Geoparków UNESCO. W ramach Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Kaczawskie” nasza Gmina była promowana m.in. na Międzynarodowych Targach Turystyki we Wrocławiu, Święcie Chleba i Piernika w Jaworze oraz na Kaczawskim Jarmarku Bożonarodzeniowy w Krotoszycach.

4.9.5 Wspieranie działań sprzyjających inwestycjom przedsiębiorstw

Dla terenów wskazanych w planach zagospodarowania przestrzennego na prowadzenie działalności przemysłowej utworzono w lipcu 2016 r. podstrefę Wądroże, wchodzącą w skład Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Podstrefa Wądroże obejmuje grunty w obrębach Postolice i Budziszów Wielki o łącznej powierzchni 79,1265 ha, w tym:

- w obrębie geodezyjnym Budziszów Wielki pow. - 26,5765 ha
- w obrębie geodezyjnym Postolice pow. 52,55 ha.

Stale współpracujemy z WSSE w Wałbrzychu oraz promujemy tereny inwestycyjne wchodzące w skład podstrefy Wądroże Wielkie.

Ponadto w MPZP wyznaczone zostały tereny na prowadzenie działalności przemysłowej w miejscowościach: Wądroże Wielkie – 1,48 ha., Mierzyce, Bielany, Gądków.

Gmina posiada w swoich zasobach działkę pod działalność przemysłową w m. Wądroże Wielkie o powierzchni 1,48 ha., w miejscowości Kosiska – nieruchomość gruntową o pow 1,62 ha z przeznaczeniem pod usługi (np. farma fotowoltaiczna).

5. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim z filią w Budziszowie Wielkim. Na dzień 1 stycznia 2019 r. zadeklarowanych pacjentów było 2742 osób, a na dzień 31 grudnia 2019 r. było zadeklarowanych 2884 osób. Szeroki wachlarz usług medycznych świadczonych przez Ośrodek Zdrowia skutkuje zwiększeniem ilości zadeklarowanych pacjentów placówki.

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej wykonywane są w dni robocze w godzinach 8.00-18.00 od poniedziałku do piątku.

Opiekę lekarską zapewniają: lekarze rodzinni, pediatrzy, lekarz medycyny ogólnej oraz rehabilitant. Ponadto Ośrodek Zdrowia zapewnia opiekę lekarzy specjalistów: kardiolog, endokrynolog, urolog, neurolog, angiolog, ginekolog, radiolog, psycholog.

W obu szkołach podstawowych zapewniona jest opieka przez pielęgniarki środowiskowe oraz funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej.

Zarówno w Ośrodku Zdrowia w Wądrożu Wielkim jak i filii w Budziszowie Wielkim realizowane są świadczenia ogólnostomatologiczne.

W pracowni rehabilitacji zlokalizowanej w budynku Ośrodka Zdrowia w Budziszowie Wielkim wykonywane są zabiegi rehabilitacyjne.

Badania przeprowadzone w Ośrodku Zdrowia w 2019 r.

Lp	Rodzaj badania
1	Akcja krążeniowa
2	Akcja profilaktyki nowotworowej
3	Akcja profilaktyki pod kątem osteoporozy
4	Akcja profilaktyczna pod nazwą "Program profilaktyki raka szyjki Macicy"
5	Badanie profilaktyczno- stomatologiczne u dzieci szkół podstawowych w naszej gminie;
6	Akcja komputerowego badania wzroku
7	Akcja Zbiórki Krwi
8	Przeprowadzono przeglądy stomatologiczne u dzieci w szkołach podstawowych
9	Wykonano badania mammograficzne w technice cyfrowej
10	Badanie kręgosłupa
11	Wykonano testy alergiczne
12	Porady dietetyczne

6. Pomoc społeczna

Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim. Podstawową działalność jednostki stanowi realizacja zadań własnych i zleconych gminie wynikających z ustawy o pomocy społecznej. W ramach w/w ustawy GOPS udziela pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, m.in.: przyznawania i wypłacania zasiłków stałych, okresowych, celowych opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, udzielanie schronienia osobom bezdomnym, dożywanie dzieci, w tym realizacja Programu "Posiłek dla potrzebujących w domu i szkole" oraz udzielanie pomocy w formie paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2019 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W razie konieczności ośrodek umieszcza osoby starsze, samotne, niepełnosprawne w domach pomocy społecznej. We współpracy z Powiatowym Biurem Pracy realizuje prace społecznie użyteczne.

W 2019 roku ośrodek uczestniczył w projekcie Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze. Z Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozyskał **10 800 zł.** na szkolenia dla 3 pracowników socjalnych. Ponadto w ramach zadań własnych pracą socjalną objęto 83 rodziny (214 osób w rodzinach), skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Ośrodek realizuje również Gminny Program Wspierania Rodzin. Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. W ramach tego programu jest zatrudniony asystent rodziny, który współpracuje głównie z rodzinami przeżywającymi trudności w zakresie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto GOPS realizuje zadania zlecone gminie, które zostały przekazane do realizacji na podstawie upoważnień i pełnomocnictw przewidzianych w ustawach.

Należy do nich realizacja zadań związanych z wypłatą : świadczeń rodzinnych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, stypendiów i zasiłków szkolnych, świadczeń z Programu „Rodzina 500 plus”, świadczeń w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem” , realizacja programu „Dobry Start”.

GOPS realizuje również szereg innych zadań mających na celu pomoc i wsparcie społeczności lokalnej. Do jednych z najważniejszych m.in. należy przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Uchwały Nr XVII/61/12 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020. Zadania wynikające z programu realizowane są przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, sądu, gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi.

Beneficjentami środowiskowymi pomocy społecznej w 2019 roku było **350** osób, w tym **119** osób poniżej kryterium dochodowego oraz **231** do 150% kryterium dochodowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. **210** rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych na kwotę **460 810** (95 zł na dziecko do 5 roku życia, 124 do 18 roku życia i 135

do 24 roku życia kontynuującego naukę). Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2019 r. wyniosła **1 543 948,97** zł, w tym :

- kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych 244 904 zł,
- świadczeń pielęgnacyjnych 297 604 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy 48 306 zł,
- zasiłki dla opiekunów osób dorosłych (niepełnosprawnych) 7 840,
- świadczeń rodzicielskich 65 274,
- świadczeń przyznanych mechanizmem złotówka za złotówkę 41 660,69,
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłki dla opiekunów osób dorosłych 79 543,
- Fundusz alimentacyjny 320 świadczeń na kwotę 136 700 zł.
- świadczenia wychowawcze (tzw. 500+) na koniec grudnia 2019 r. pobierało **305** rodzin 6303 świadczeń na kwotę **3 226 201** zł.

Program Dobry Start (300+)

W roku 2019r. **340** rodzin uczestniczyło w programie, w ramach którego:

- wypłacono 498 świadczeń na kwotę **149 400** zł.
- opłacono składki zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłki dla opiekunów osób dorosłych 190 świadczeń na kwotę **21 021** zł
- wypłacono dodatki mieszkaniowe i energetyczne w 2019 r. na kwotę **2 341,49** zł.
- opłacono wynagrodzenia dla 10 opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych - 166 świadczeń na kwotę **31 572** zł.

Karta Dużej Rodziny

W 2019 roku przyjęto i rozpatrzono pozytywnie 128 wniosków, w tym tylko dla rodziców 113, uzupełnienie rodziny 3. Wszystkich kart dla członków rodzin wielodzietnych wydano 241.

6.1 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2017 – 2022

Celem opracowania strategii jest integracja osób, rodzin przejawiających problemy, dążenia do zmiany negatywnych sytuacji występujących w społeczeństwie na terenie gminy. Zawarte są w niej dane i opracowania w szerszym ujęciu problemów społecznych, obejmując również aspekty demograficzne, edukacyjne, kulturalne, kwestie bezrobocia, niepełnosprawności, uzależnień i innych problemów społecznych. Strategia określa prognozę zmian, wizje i wyznacza cele strategiczne do rozwiązania i działania, których wdrożenie w znaczny sposób powinno przyczynić się do rozwiązania i zminimalizowania problemów społecznych.

6.2 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020

Program został przyjęty Uchwałą Nr XVII/61/12 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 stycznia 2016 r. Art. 6 ust.2 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożył na organy administracji samorządowej zadania z zakresu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, jako zadania własne obowiązek stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których przemoc występuje, zakłada profilaktyczne, ochronne działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te mogą przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin z terenu gminy Wądroże Wielkie.

6.3 Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Wądroże Wielkie na rok 2019 został przyjęty Uchwałą Nr IV/19/19 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 31 stycznia 2019 r. W oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, profilaktykę przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii ujęto we wspólnym Programie.

Gmina prowadziła szereg inicjatyw mających na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom alkoholizmu, adresowanych do całej społeczności.

1. Przez cały rok prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej;
2. Od miesiąca lutego dyżury pełniła pani Psycholog dla mieszkańców naszej gminy;
3. Prowadzone były zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży głównie z rodzin alkoholowych, z problemem narkotykowym i doświadczających przemocy w świetlicach wiejskich w Biernatkach i w Wądrożu Wielkim;
4. Wsparto finansowo organizację ferii zimowych zorganizowanych dla dzieci i młodzieży przez sołectwa: Granowice, Jenków, Bielany i Budziszów Mały;
5. We współpracy z naszymi szkołami zagospodarowano dzieciom czas wolny poprzez wyjazdy do kina;
6. Zorganizowano warsztaty tworzenia kompozycji wiosennych w świetlicy wiejskiej w Wądrożu Wielkim, które przeznaczone były dla kobiet z terenu gminy Wądroże Wielkie;
7. Przystąpiono do Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki „Zryw Wolnych Serc”, w którym udział wzięły dzieci i młodzież z naszych szkół, przedszkola, pracownicy Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, OSP Mierzyce, Policja i mieszkańcy naszej gminy;
8. Zakupiono warsztaty i spektakle profilaktyczne z prelekcjami tematycznymi dla dzieci z Gminnego Przedszkola i ze Szkoły Podstawowej w Wądrożu Wielkim i w Budziszowie Wielkim;
9. W okresie wakacyjnym dofinansowano letnie zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży zorganizowane przez:
 - ✓ Grupę Odnowy wsi w Jenkowie pod hasłem „Wakacje kulinarne z odrobiną ruchu”
 - ✓ Sołectwo Bielany pod hasłem „Wakacje 2019”
 - ✓ Nieformalną Grupę Animatorów Kultury z Wądroża Wielkiego pod hasłem „Wakacje bez nudy”,

- ✓ Sołectwo Budziszów Mały pod hasłem „Wakacje na wesoło”,
- ✓ Sołectwo Biernatki pod hasłem „Profilaktyka bzika – czyli najfajniejsze wakacje pod słońcem”
- ✓ Sołectwo Wądroże Małe pod hasłem „Świetlica przestrzenią czasu wolnego”
- ✓ Akademii Młodego Piłkarza pod hasłem „Bądź silny”

10. Wsparto

- ✓ kampanie profilaktyczne: „Trzymaj formę” oraz „Zachowaj zdrowy styl życia” realizowane przez Szkołę Podstawową w Wądrożu Wielkim i w Budziszowie Wielkim. Celem programów było kształtowanie nawyków prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodzin a w szczególności promowanie aktywności fizycznej, promowanie zdrowego sposobu odżywiania,
- ✓ Rodzinny Festyn Sportowy zorganizowany przez Szkołę Podstawową w Budziszowie Wielkim;
- ✓ Święto Rodziny zorganizowane przez Szkołę Podstawową w Wądrożu Wielkim.

11. W ramach Programu, gmina realizowała ogólnopolską kampanię społeczną „Dopalacze – powiedz stop” - przestrzeganie młodych ludzi przed tragicznymi skutkami tzw. nowych narkotyków. Materiały zawierały informacje dla dzieci i młodzieży, jak groźne są dopalacze i jakie konsekwencje dla zdrowia powodują. Rodzice mogli dowiedzieć się, jak rozpoznać, czy dziecko sięga po dopalacze, jak rozmawiać o problemie i gdzie zgłosić się po wsparcie.

Program finansowany był w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które mogą być przeznaczone tylko i wyłącznie na realizację powyższego programu.

Środki wykorzystane – 63.380,27 zł.

7. Kultura

W 2019 r. w Gminie Wądroże Wielkie zorganizowano wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych min.:

- Jasełka Bożonarodzeniowe w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim
- Spotkanie opłatkowe w Kosiskach
- Koncert Noworoczny w Wądrożu Wielkim
- Koncert Kolęd i Pastorałek w Budziszowie Wielkim i Kosiskach
- Ferie zimowe organizowane we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom” w Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim
- Spotkania warsztatowe w Wądrożu Wielkim w ramach "Kaczawska inicjatywa szansą na aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Turniej Charytatywny o Puchar Wójta Gminy Wądroże Wielkie
- Dzień Sołtysa w Gminie Wądroże Wielkie
- Dzień Kobiet oraz oficjalne otwarcie siedziby Cichowodzin i Izby Pamięci, Kultury i Tradycji w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim
- Warsztaty tworzenia ozdobnych wianków w Wądrożu Wielkim

- X edycja Dnia Odnowy Wsi w Gminie Wądroże Wielkie
- Dzień Strażaka w Gminie Wądroże Wielkie
- Gmina Wądroże Wielkie była gospodarzem Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego Stowarzyszenia "Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie"
- Dzień rodziny w Wądrożu Wielkim
- Piknik pod bocianim gniazdem w Kosiskach
- Udział Gminy w Ogólnopolskim Głosie Profilaktyki „Zryw Wolnych Serc”
- Święto Wolności i Solidarności 30.rocznica pierwszych częściowo wolnych wyborów 1989
- II Rodzinny Festyn w Postolicach
- Sportowy Festyn Rodzinny w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim
- Trzeci Piknik Rodzinny w Jenkowie
- Zawody strażackie w Granowicach
- Aktywne wakacje w Gminie Wądroże Wielkie zorganizowane we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- III Piknik Charytatywny połączony z turniejem piłki nożnej ALKAM CAM w Budziszowie Wielkim
- Festiwal Kultury Wsi Polskiej - Dożynki Gminne 2019
- Akcja zbiórki krwi w Wądrożu Wielkim
- Narodowe Czytanie w Wądrożu Wielkim
- VIII Legnicki Festiwal Romansu Polsko-Rosyjskiego im. Lidii Nowikowej w Wądrożu Wielkim
- III Motocyklowe Urodziny Edytki w Biernatkach
- Święto Pieczonego Ziemniaka w Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim
- Święta Niepodległości połączone z osłonięciem Rzeźby "Polonia"
- IV Bal Charytatywny w Wądrożu Wielkim
- Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych w Wądrożu Wielkim
- Koncert Kolęd i Pastorałek w Wądrożu Wielkim
- Wigilia Pokoleń w Wądrożu Wielkim
- Jasełka Bożonarodzeniowe w Budziszowie Wielkim
- IV Piłkarskie Mikołajki w Budziszowie Wielkim

7.1 Gminna Biblioteka Publiczna

W Gminie Wądroże Wielkie funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Wądrożu Wielkim, posiadająca status samodzielnej samorządowej instytucji kultury z osobowością prawną, oraz jej Filia w Budziszowie Wielkim.

W 2019 r. zarejestrowanych zostało 704 czytelników, którzy skorzystali bądź to na miejscu, bądź wypożyczając, łącznie z 14.034 woluminów.

W bibliotekach użytkowano 8 komputerów, w tym z dostępem do Internetu 6.

W 2019 roku, dotacja Organizatora na zadanie prowadzenia Gminnej Biblioteki wyniosła 183.500,00 zł, z tego Biblioteka wydatkowała:

na zakup książek 7.329 zł,

na zakup i prenumeratę czasopism 760 zł,

na automatyzację 4.400 zł,

na remonty 5.100 zł.

Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pozyskano dotację celową z przeznaczeniem na zakup nowości czytelnicznych kwotę 4.600 zł.

Zakupionych zostało do bibliotek ogółem 467 woluminów, w tym:

- z budżetu Biblioteki 290 wol., z MKiDN z programu „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” 176 wol.

Środki pozyskane od Sponsorów na sfinansowanie pomocy edukacyjnych dla Biblioteki to kwota 1150 zł.

7.2 Sport

Finansowe formy współpracy zrealizowane były na zasadach określonych w ustawie. 30 stycznia 2019 r. został ogłoszony konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu. W ramach konkursu gmina przekazała:

1. LKS „Rodło” Granowice na kwotę 44.000 zł na realizację zadania : „Organizacja przygotowań i udział w lokalnych i ponadlokalnych imprezach sportowych w piłce nożnej wraz z utrzymaniem bazy sportowej.

3. Ludowy Zespół Sportowy „Budziszów Wielki” na kwotę 15.000 zł na realizację zadania „Organizacja aktywnych form wypoczynku”.

3. Wyrównać Szansę Akademia Młodego Piłkarza Budziszów Wielki na kwotę 36.000 zł na realizację zadania „Organizacja aktywnych form wypoczynku”.

4. UKS „Olimp” z siedzibą Budziszów Wielki na kwotę 5.000 zł na realizację zadania: „Turystyka, rekreacja z pełni satysfakcja”.

7.3 Odnowa Wsi Dolnośląskiej

Gmina Wądroże Wielkie przystąpiła do Regionalnego Programu Odnowa Wsi Dolnośląskiej uruchomionego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu w lutym 2009 r. Celem nadrzędnym tego programu była szeroko rozumiana poprawa warunków życia społeczności wiejskiej oraz ekonomicznej niezależności wsi. Program jest finansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i budżetów samorządów gminnych.

Do programu przystąpiło 13 sołectw tj. Bielany, Biernatki, Budziszów Mały, Budziszów Wielki, Granowice, Jenków, Mierczyce, Pawłowice Wielkie, Postolice, Kosiska, Wądroże Małe, Wądroże Wielkie i Wierzchowice. Część z nich posiada Sołeckie Strategie Rozwoju Wsi, w których zaplanowano długotrwałe cele i projekty do realizacji. W ramach przedsięwzięć promujących idee odnowy wsi dolnośląskiej organizacje pozarządowe mogą aplikować o granty w wysokości 5 000 zł.

Sołectwa należące do Programu odnowy Wsi przedstawiają corocznie sprawozdania sołeckie z działań Odnowy Wsi.

23 marca 2019 r. w świetlicy wiejskiej w Wądrożu Wielkim odbył się X Dzień Odnowy Wsi w Gminie Wądroże Wielkie.

W 2019 roku w ramach otwartego konkursu ofert dotacje z UMWD uzyskali:

- Miłośnicy Budziszowa Wielkiego „Cichowodzianie” w ramach projektu „Cichowodzianie nie próżnują” Odnowę Dolnośląskiej Wsi promują pozyskano 5 000,00 zł dotacji

- Parafia Rzymsko Katolicka pw. Św. Piotra i Pawła w ramach projektu „Urządzenie – zagospodarowanie obszarów zielonych i sportowo-rekreacyjnych w Kosiskach pozyskano 5000,00 zł dotacji.

8. Bezpieczeństwo publiczne

8.1 Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Wądroże Wielkie zadania w ramach ochrony przeciwpożarowej są przy pomocy 4 jednostek ochotniczych straży pożarnych: OSP Budziszów Wielki, OSP Granowice, OSP Mierczyce, OSP Wądroże Wielkie, które zrzeszają w swoich szeregach 179 ochotników.

Oprócz OSP Mierczyce pozostałe jednostki należą do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. W szkoleniu podstawowym uczestniczyło 7 ochotników, w szkoleniu kierowców konserwatorów uczestniczył 1 ochotnik, w szkoleniu ratownictwa technicznego uczestniczyło 2 ochotników.

Gmina poniosła wydatki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w kwocie 139 054,60 zł w tym:

- kwota 115 236,32 zł na zakup materiałów i wyposażenia, usług remontowych, usług zdrowotnych, utrzymanie sprzętu i szkolenia,
- kwota 2 000 zł dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Budziszowie Wielkim na realizację zadań statutowych,
- kwota 2 000 zł dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Granowicach na realizację zadań statutowych,
- kwota 2 000 zł dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Mierczycach na realizację zadań statutowych,
- kwota 2 000 zł dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wądrożu Wielkim na realizację zadań statutowych,
- kwota 15 818,28 zł zostało przekazane na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych z funduszu sołeckiego.

9. Udział w związkach, spółkach, stowarzyszeniach

Udział w Związkach

- 1) **Związek Gmin Wiejskich RP** największej ogólnopolskiej organizacji skupiającej gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska.
- 2) **Deklaracja Sudecka – sygnatariusz.** Deklarację tę podpisało 108 samorządów południa i południowego zachodu Dolnego Śląska. Samorzady wyraziły w niej wolę podjęcia wspólnych działań na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców i szybszego rozwoju gospodarczego tej części Dolnego Śląska. Sygnatariusze deklaracji zobowiązali się do stworzenia wspólnego planu modernizacji i rozwoju subregionów wałbrzyskiego i jeleniogórskiego – **Strategii Rozwoju Sudety 2030, nad którą obecnie pracujemy.** Celem działań które podejmujemy jest uzyskanie do 2030 r. istotnej poprawy w kluczowych dziedzinach wyznaczających tempo rozwoju gospodarczego i społecznego tej części Dolnego Śląska.

W celu realizacji zadań związanych z gospodarką odpadami Gmina Wądroże Wielkie przystąpiła do następujących spółek:

- 1) **Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej SANIKOM Sp. z o.o. w Lubawce** od 2010r. Spółkę utworzono w celu :zapewniania budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców; Obecnie tworzy spółkę 21 gmin : Lubawka, miasto Kamienna Góra, gmina Kamienna Góra, Czarny Bór, Męcinka, Jawor, Mściwojów, Paszowice, Pielgrzymka, Stare Bogaczowice, Marciszów, Wądroże Wielkie, Świerzawa, Wojcieszów, Boguszów-Gorce, Bolków, Mieroszów, Lwówek Śląski, miasto Złotoryja, gmina Złotoryja, Zagrodno. Gmina Wądroże Wielkie posiada 388 udziałów.
- 2) **„Dolnośląski Projekt Rekultywacji” Sp. z o.o.,** w 2015 r. Spółka została utworzona dla wspólnej realizacji zadania rekultywacyjnego. W Gminie Wądroże Wielkie jest to

rekultywacja wysypisk w Budziszowie Wielkim i Wądrożu Małym .Do spółki przystąpiło 14 gmin: Malczyce, Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Dobroszyce, Zawonia, Twardogóra, Wądroże Wielkie, Chocianów, Grębocice, Pęcław, Pieńsk, Mirsk, Strzelin oraz miejska Kłodzko. Na ich terenie jest 16 nieczynnych składowisk o powierzchni ponad 26,5 ha. Spółka Dolnośląski Projekt Rekultywacji w całości należy do samorządu województwa dolnośląskiego. Gmina Wądroże Wielkie posiada 1 udział.

Udział w stowarzyszeniach

1) **Stowarzyszenie Kaczawskie**, które działaniem objęte są gminy: Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie, Jawor, Pielgrzymka, Świerzawa, Wojcieszów, Złotoryja (gmina miejska), Złotoryja (gmina wiejska), Zagrodno, Krotoszyce, Legnickie Pole, Ruja, Jeżów Sudecki. Stowarzyszenie Kaczawskie jest organizacją społeczną działającą na obszarze Gór i Podgórze Kaczawskiego (Sudety Zachodnie), czyli krainy wygasłych wulkanów. Działa na rzecz promocji i zrównoważonego rozwoju naszego regionu. Jest organizacją pożytku publicznego. Celem organizacji jest budowanie trwałej, partnerskiej współpracy pomiędzy ludźmi, instytucjami i przedsiębiorcami. Stowarzyszenie Kaczawskie zajmuje się edukacją ekologiczną (w szczególności edukacją na temat georóżnorodności i bioróżnorodności Gór i Pogórza Kaczawskiego), promocją zrównoważonej turystyki oraz lokalnej wytwórczości (rękodzieła i produktów spożywczych).

2) **Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie**, którego celem jest : Rozwój przedsiębiorczości i usług na obszarze Partnerstwa Kaczawskiego w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe, aktywizacja obszarów wiejskich oraz integracja mieszkańców. Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie” obejmuje obszar gmin: Bolków, Krotoszyce, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Pielgrzymka, Świerzawa, Wądroże Wielkie, Wojcieszów, Zagrodno, Złotoryja.

3) **Rzeczpospolita Samorządna** – celem stowarzyszenia jest wspieranie jednostek samorządu terytorialnego, organizowanie współpracy i wymiany informacji między samorządami lokalnymi a samorządami województw, promocję społeczności lokalnych regionu, współpracę wymianę doświadczeń w zakresie rozwoju gospodarczego, kulturalnego, oświatowego i społecznego, tynku pracy i ochrony środowiska naturalnego. Stowarzyszenie założone przez Województwo Dolnośląskie, Powiat Lubiński, Gminę Miejską Lubin, Gminę Siechnice i Gminę Ścinawa.